

Årsberetning for INATSISARTUT 2023

Inatsisartut Skulittaasuata tulliaata siulliap Kristian Jeremiassenip ulloq 10. juli 2023 Isak Hansen Oeqertarsuarmi selviusumik nersornaasepaa.

Inatsisartut Siullittaasuata

Inatsisartut tullianingunneqaqqusanik ataatsimiinnissaq ulloq 18. august 2023

Inatsisartunut ilaasortat

Inatsisartut pillugit

Inatsisartut pillugit

Allagaatit

Inatsisartunut ilaasortat

Inatsisartunut ilaasortat

Periaatsit ilusiliinissamullu piumasqaatit

Inatsisartunit nutaarsiassat

Årsberetning for INATSIARTUT 2023

Udgivet af Bureau for Inatsisartut
December 2024

Forside og øvrige unavngivne billeder taget af Bureau for Inatsisartut.

Fotos: Bureau for Inatsisartut, medmindre andet er oplyst.

Trykt på 115g Arctic Volume White papir.

Bureau for Inatsisartut · Postboks 1060 · 3900 Nuuk
inatsisartut@inatsisartut.gl · www.inatsisartut.gl

Demokratidag i Ilulissat.

Udskiftning af tolkeudstyr i mødelokalene.

Formanden for Inatsisartut Kim Kielsen sammen med Tysklands ambassadør.

INDHOLD

1	Forord ved Formanden for Inatsisartut	6
2	Formanden for Inatsisartut	8
3	Formandskabet for Inatsisartut	18
4	Sammensætning af Inatsisartut	24
5	Særlige begivenheder	32
6	Nersornaat	50
7	§ 37 spørgsmål	60

Årsberetning for Inatsisartut 1.1. til 31.12.2023

Formandsskift.

Formandens kontor flyttes.

Inatsisartuts og Naalakkersuisuts
julehygge.

8	Lovgivning om Inatsisartut	62
9	Ombudsmanden for Inatsisartut	64
10	Samlinger	70
11	Aktiviteter i udvalgene	76
12	Aktiviteter i Vestnordisk og Nordisk Råd.....	128
13	Administration	144
14	Økonomi	148

1

Forord ved Formanden for Inatsisartut

2023 var det første år, hvor der var normaliseret hverdage efter coronapandemien. Inatsisartut gennemførte således også arbejdsåret i 2023 under mere normale forhold. Det var igen muligt at forsamles og mødes til Inatsisartut samlinger og foretager udvalgsrejser som før coronapandemiens tid.

I 2023 blev der foretaget flere udskiftninger og tilretninger af de forskellige elektroniske mødesystemer i salen og mødelokalerne, ligesom Inatsisartuts hjemmeside fik nyt design og blev tilpasset de forskellige digitale platforme, som hjemmesiden kan tilgås fra. De mange udskiftninger var tildels også et resultat af de mange markedsændringer på teknisk udstyr som kom efter coronapandemien, hvor flere produkter enten udgik af produktion eller ikke længere kunne serviceres.

Forårssamlingen startede således den 14. april og varede til den 31. maj. Inatsisartut afholdt et seminar den 17. april med gennemgang af forretningsordenen, vederlagsloven og partitilskudsloven med henblik på en afklaring af de områder som Inatsisartut måtte ønske ændret. Inatsisartut ønskede flere ændringer til forretningsordenen og der blev nedsat et adhoc udvalg til at arbejde videre med sagen. Adhoc udvalget var udvalget for forretningsordenen, hvor alle partier er repræsenteret. Arbejdet med at gennemgå forretningsordenen blev igangsat i juni. Formandskabet havde dog allerede igangsat arbejdet med at gennemgå forretningsordenen både i forrige valgperiode og efter valget i 2021. Udskiftninger i posten for formanden for Inatsisartut og formandskabet over årene har dog også medført forsinkelser i arbejdet da dette ofte må starte forfra med nye formandskaber.

Dette betød også, at der med valget af ny formand for Inatsisartut den 22. september 2023 og nyt formandskab måtte arbejdet justeres igen.

Formanden for Inatsisartut Mimi Karlsen valgt den 23. september 2023.

Jeg håber at de følgende sider vil være oplysende for det parlamentariske arbejde omkring Inatsisartut i 2023 og at årsberetningen kan være et opslagsværk til information om arbejdet i Inatsisartut i 2023.

Jeg ønsker læserne god læselyst.

Mimi Karlsen
Formanden for Inatsisartut

2

Formanden for Inatsisartut

FORMANDEN FOR INATSIARTUT

	2020	2021	2022	2023
Rejser	0	0	12	14
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	194.560	365.338*	610.174	355.835
Orienteringsbesøg og -møder	2	0	1	0
Seminarer og konferencer	-	0	2	1

*Udgifter i forbindelse med til- og fratrædelse af formænd

Formand for Inatsisartut Kim Kielsen blev valgt første gang 5. april 2022 og genvalgt 27. september 2022 og sad frem til 22. september 2023.

Den 22. september 2023 valgte Inatsisartut ny formand for Inatsisartut Mimi Karlsen.

OM FORMANDEN FOR INATSIARTUT

Formanden for Inatsisartut er beskæftiget med varetagelsen af formandskabets opgaver i en fuldtids stilling. Sammen med Formandskabet for Inatsisartut er formanden ansvarlig for varetagelsen af en lang række opgaver til sikring af hensigtsmæssige arbejdsbetingelser for Inatsisartut og dets medlemmer samt samspillet mellem Inatsisartut og Naalakkersuisut.

Formanden har blandt andet til opgave

- at repræsentere Inatsisartut udadtil
- at lede møderne i Inatsisartut
- at drage omsorg for at Inatsisartut og udvalgenes arbejde tilrettelægges og afvikles hensigtsmæssigt.

REJSER

Dato	Sted	Formål
5.-12.1.	København	Formanden for Inatsisartut Kim Kielsens deltagelse ved Folketingets medlemsfest den 10. januar
16.1.	Kangerlussuaq	Formanden for Inatsisartut afholdt møde med Fritz Baumann Petersen fra byggerådet i bygdekantoret
16.-20.1.	Kangerlussuaq	Formanden for Inatsisartut afholder demokratidage i folkeskolen i Kangerlussuaq
27.1.-5.2.	Arctic Winter Games (AWG), Canada	Formanden for Inatsisartut Kim Kielsen deltager som protektor for GIF ved AWG i Fort McMurray i Canada
22.-28.2.	Gudstjeneste med Folketinget, København	Formanden for Inatsisartut Kim Kielsen deltager ved markering af årsdagen for krigen i Ukraine
7.-10.3.	Qaqortoq	Formanden for Inatsisartut afholder demokratidage i folkeskolen og på gymnasiet i Qaqortoq.
15.-21.3.	Ilulissat	Formanden for Inatsisartut afholder demokrati-dag i folkeskolen og afholder formandskabsseminar om FM23.
juni	Karasjok, Norge	Formanden for Inatsisartut Kim Kielsen besøger Sametinget i Karasjok
23.-29.6.	Qaanaaq	Formanden for Inatsisartut Kim Kielsen afholder Nersornaat tildeling.
20.-23.8.	København	Formanden for Inatsisartut Kim Kielsen deltager ved Ukraines Præsident Volodymyr Zelenskyy's besøg i Folketinget
14.-16.9.	Sisimiut	Formanden for Inatsisartut Kim Kielsen afholder Nersornaat tildeling.
1.-5.10.	København	Formanden for Inatsisartut Mimi Karlsen deltager ved Folketingets åbning
30.10.-2.11.	Oslo, Norge	Formanden for Inatsisartut Mimi Karlsen deltager ved Nordisk Råds Session i Oslo
27.11.-4.12.	Stavanger, Norge	Formanden for Inatsisartut Mimi Karlsen deltager som protektor for GIF ved VM i kvindehåndbold
12.-15.12.	Maniitsoq	Formanden for Inatsisartut Mimi Karlsen afholder demokratidage i Maniitsoq

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
18.-19.3.	Ilulissat	Formandskabsseminar og planlægning af dagsordenen til forårssamlingen FM23.

FOLKETINGET MARKEREDE ÅRSDAGEN FOR KRIGEN I UKRAINE

I dagens anledning var Folketinget vært for en gudstjeneste i Holmens Kirke, hvor Folketingets formand Søren Gade, statsminister Mette Frederiksen og den ukrainske ambassadør Mykhailo Vydoynk talte.

UKRAINES PRÆSIDENT BESØG I FOLKETINGET

Formanden for Inatsisartut Kim Kielsen deltager ved Ukraines Præsident Volodymyr Zelenskyy's besøg i Folketinget.

Formanden for Inatsisartut Kim Kielsen møder Ukraines Præsident Volodymyr Zelenskyy (Billede: Folketinget).

Formanden for Naalakkersuisut Múte Bourup Egede overrækker forfatningskommissionens betænkning "Tunngavik" til Formanden for Inatsisartut Kim Kielsen.

Oplæg ved formandskabsseminar i auditorium i Socialpædagogisk Seminarium (SPS) i Ilulissat.

Formanden for Inatsisartut Mimi Karlsen sammen med Ålands Lagtings talman Jörgen Petterson ved Nordisk Råds session i Oslo.

Formanden for Inatsisartut Mimi Karlsens deltagelse ved møde med de nordiske parlamentsformænd under Nordisk Råds session. Fra venstre: Formanden for Inatsisartut Mimi Karlsen, Ålands Lagtings talman, Jörgen Petterson, Norges Stortingets formand Masud Gharakhani, Danmarks Folketingets formand Søren Gade, Finlands Eduskuntas talman Jussi Halla-aho, Islands Altingets formand Birgír Ármannsson og Færøernes Løgtingets forkvinna Bjørt Samuelsen.

Formanden for Inatsisartut Mimi Karlsens møde med Arktisk Kommandos Generalmajor Søren Andersen.

3

Formandskabet for Inatsisartut

FORMANDSKABETS MEDLEMMER 1. JANUAR 2023 - 22. SEPTEMBER 2023

	Navn	Parti
Formand for Inatsisartut	Kim Kielsen	Siumut
1. næstformand	Kristian Jeremiassen	Inuit Ataqatigiit
2. næstformand	Anders Olsen	Siumut
3. næstformand	Mikivisuk Thomassen	Inuit Ataqatigiit
4. næstformand	Aqqalu C. Jerimiassen	Atassut

FORMANDSKABETS MEDLEMMER 22. SEPTEMBER - 31. DECEMBER

	Navn	Parti
Formand for Inatsisartut	Mimi Karlsen	Inuit Ataqatigiit
1. næstformand	Anders Olsen	Siumut
2. næstformand	Peter Olsen	Inuit Ataqatigiit
3. næstformand	Mala Høy Kúko	Siumut
4. næstformand	Emanuel Nûko	Naleraq

FORMANDSKABETS AKTIVITETER

	2020	2021	2022	2023
Rejser	0	1	3	2
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	452.983	56.508	396.477	242.852
Orienteringsbesøg og -møder	2	-	-	1
Seminarer og konferencer	0	-	2	1
Interne møder	42	38	35	40

REJSER

Dato	Sted	Formål
marts	Ilulissat	Formandskabet afholder seminar i Ilulissat i forlængelse af formandens afholdelse af demokrati-dag med folkeskoleelever
august	Sisimiut	Kontaktudvalgsmøde med Folketingets præsidi i Sisimiut

OM FORMANDSKABET

Inatsisartut vælger jf. § 3 i Forretningsorden for Inatsisartut efter nyvalg og ved begyndelsen af hvert Inatsisartutår en formand og fire næstformænd, som tilsammen udgør Formandskabet for Inatsisartut.

Formandskabet repræsenterer Inatsisartut både eksternt og internt i Inatsisartut, og varetager planlægningen og tilrettelæggelsen af samlingerne og arbejdsprocesserne i Inatsisartut generelt.

Formandskabets arbejdsopgaver vedrører især planlægningen og afviklingen af Inatsisartuts samlinger. Formandskabet evaluerer løbende afviklingen af samlingerne med henblik på at højne og fremme den politiske proces.

KONTAKTUDVALGSMØDE MED FOLKETINGETS PRÆSIDIE I SISIMIUT

Formandskabet og Folketingets præsidie afholder årligt et kontaktudvalgsmøde, som finder sted skiftevis i Grønland og Danmark.

I 2023 var Grønland vært ved kontaktudvalgsmødet og kontaktudvalgsmødet blev afholdt i Sisimiut med besøg i bostedet Sarfannguit.

På kontaktudvalgsmøderne drøftes og udveksles informationer omkring det interne parlamentariske arbejdsforhold, ligesom der udveksles status på den politiske situation i landene. Næste kontaktudvalgsmøde afholdes i august 2024 i Danmark hvor Folketingets præsidie er vært for mødet.

Billede fra Sarfannguit ved udsigten fra UNESCO-området ved kunstværket Qaammat Pavilion af Konstantin Ikonomidis. Deltagere fra venstre: Naja Rosing Ludvigsen, Aqqalu C. Jerimiassen, Mikivuk Thomassen, Torben Jensen, Juannannguaq Jeremiassen, Kristian Jeremiassen, Kim Kielsen, Karsten Hønge, Søren Gade, Karina Adsbøl (forrest), Marie Hansen, Marianne Kirk, Julius Kristiansen (bagerst), Dorte Andersen, Leif Lahn Jensen, Nuka Hove, Elly Hauge Pedersen, Claus Brask.

Formandskabet med Folketingets præsidié på dækket af skibet Vædderen.

Formandskabet og præsidiets besøg på folkeskolen i Sarfannguit.

4

Sammensætning af Inatsisartut

MANDATFORDELING 1.1-6.4

Parti	1.1.-20.4.	20.4.-31.12
Inuit Ataqatigiit	12	11
Siumut	10	10
Naleraq	4	4
Demokraterne	3	3
Atassut	2	2
Løsgænger	-	1
I alt	31	31

OM MANDATFORDELINGEN

Inatsisartut har 31 medlemmer, som vælges for en 4-årig periode.

Når valgets samlede resultat skal opgøres, foretages en sammentælling af stemmetallene for alle de opstillede partier og kandidater. Mandaterne fordeles efter forholdstalsvalgsmetoden ved, at det fremkomne samlede stemmetal, som hvert parti, hvert kandidatforbund og hver enkeltkandidat har opnået divideres med divisorerne 1, 2, 3 op til det antal mandater, der skal vælges. Første mandat tilfalder herefter det parti, det kandidatforbund eller den enkeltkandidat, der har den

højeste kvotient, andet mandat det parti, det kandidatforbund eller den enkeltkandidat, der har den næsthøjeste kvotient, indtil alle mandater er fordelt.

De mandater, der tilkommer et parti eller et kandidatforbund, fordeles mellem partiets eller forbundets kandidater således, at første mandat tilfalder den kandidat, der har opnået det højeste antal stemmer, andet mandat den kandidat, der har opnået det næsthøjeste antal stemmer, indtil alle mandater, som tilkommer det pågældende parti eller kandidatforbund, er fordelt.

MEDLEMMER AF INATSISARTUT PR. 01.01.2023-31.12.2023

Inuit Ataqaṭigiit

Múte Bourup Egede

Mimi Karlsen

Asii Chemnitz Narup

Kristian Jeremiassen

Peter Olsen

Hans Aronsen

Mikivisuk Thomassen

Harald Bianco

Mariane Paviasen

Pipaluk Lyngge

Eqaluk Høegh

Siumut

Erik Jensen

Doris J. Jensen

Anders Olsen

Mala Høy Kúko

Karl Tobiassen

Lars Poulsen

Siumut

Dines Mikaelson

Jens Kristian
Therkelsen

Kuno Fencker

Najaaraq Møller

Naleraq

Pele Broberg

Hans Enoksen

Jens Napätôk

Emanuel Nûko

Demokraterne

Jens-Frederik
Nielsen

Nivi Olsen

Anna
Wangenheim

Atassut

Aqqalu C.
JerimiassenSiverth K.
Heilmann

Løsgænger

Knud Mathiassen

ORLOV OG MIDLERTIDIGT FRAVÆR

Navn	Periode	Periode	Periode
INUIT ATAQATIGIIT			
Knud Mathiassen	16.1 - 20.4		
Peter Olsen	1.1 - 31.5		
Mimi Karlsen	1.1 - 22.9		
Hans Aronsen	26.9 - 1.12		
Aqqaluaq B. Egede	1.1 - 31.12		
Harald Bianco	24.1 - 27.3	11.11 - 17.11	
Agathe Fontain	26.4 - 29.4	25.9 - 31.12	
Naaja H. Nathanielsen	1.1 - 31.12		
Kalistat Lund	1.1 - 31.12		
SIUMUT			
Erik Jensen	14.4	22.9	26.9 - 31.12
Karl Tobiassen	1.1 - 22.9.		
Kim Kielsen	25.9 - 31.12		
Jess Svane	1.1 - 31.12		
Vivian Motzfeldt	1.1 - 31.12		
Hans Peter Poulsen	25.9 - 31.12		
Dines Mikaelson	10.11 - 17.11		
NALERAQ			
Hans Enoksen	3.5 - 5.7		
Emanuel Nûko	29.1 - 1.4	27.10 - 11.11	
DEMOKRATERNE			
Anna Wangenheim	14.4 - 31.12		
ATASSUT			
Siverth K. Heilmann	1.8 - 31.12		
LØSGÆNGER			
Knud Mathiassen	20.4 - 13.5		

SUPPLEANTER

Navn	Periode	Periode	Periode
INUIT ATAQATIGIIT			
Adam Kristensen	1.1 - 31.5		
Mariia Simonsen	1.1 - 22.9	26.9 - 1.12	
Pipaluk Lynge	26.9-31.12		
Agathe Fontain	1.1 - 25.9		
SIUMUT			
Najaaraq Møller	14.4	22.9	26.9 - 31.12
Hans Peter Poulsen	1.1 - 25.9		
Dines Mikaelson	1.1 - 31.12		
Kuno Fencker	1.1 - 31.12		
Jens Kristian Therkelsen	1.1 - 31.12		
Karl Tobiassen	23.9 - 31.12		
NALERAQ			
Paneeraq Olsen	1.1 - 1.4	4.5 - 30.6	
DEMOKRATERNE			
Bjørk L. Kristensen	14.4 - 31.12		
ATASSUT			
Bentiaraq Ottosen	22.9-31.12		
LØSGÆNGER			
Knud Mathiassen	20.4.-31.12		

SUPPLEANTER AF FORSKELLIGE PERIODER

Adam Kristensen
(IA)

Agathe Fontain
(IA)

Mariia Simonsen
(IA)

Hans Peter
Poulsen (S)

Paneeraq Olsen
(N)

Bjørk Lange (D)

Bentiarq
Ottosen (A)

PARTISKIFT ELLER UDTRÆDEN AF INATSIARTUT (NEDLÆGGELSE AF MANDATET)

Navn	Dato	Indtræden / Partiskift / Udtræden
Knud Mathiassen	20.4.	Skift fra Inuit Ataqatigiit til Løsgænger
Stine Egede	26.9.	Udtræden af Inatsisartut

MEDLEMMER DER ER UDTRÅDT 2023

Stine Egede (IA)

OM SUPPLEANTER OG ORLOV

Hvis et medlem af Inatsisartut anmoder om at udtræde af Inatsisartut, afgør Inatsisartut, hvorvidt anmodningen kan imødekommes. I perioderne udenfor samlingerne afgøres dette dog af Formandskabet for Inatsisartut. Ønsker et medlem af Inatsisartut orlov fra Inatsisartut som følge af sin helbredstilstand, barsel, forretninger eller lignende væsentlige årsager, afgør Formandskabet for Inatsisartut, hvorvidt anmodningen kan imødekommes. Formandskabet kan ligeledes godkende orlov for medlemmer af Inatsisartut, som ønsker at varetage hvervet som medlem af Naalakkersuisut.

Ønsker et medlem af Naalakkersuisut orlov som følge af helbredstilstand eller anden væsentlig årsag, afgør Formanden for Naalakkersuisut, hvorvidt begæringen kan imødekommes. Hvis formanden for Naalakkersuisut selv ønsker orlov vil dette forudsætte godkendelse fra Inatsisartut.

Udtræder et medlem af Inatsisartut, bliver umyndiggjort, afgår ved døden, bevilges orlov eller har lovligt forfald af en vis varighed, indkaldes en stedfortræder til at deltage i forhandlingerne i Inatsisartut. Det samme er tilfældet, hvis Inatsisartut træffer afgørelse om, at et medlem af Inatsisartut har mistet sin valgbarhed. Når et medlem efter orlov eller midlertidigt forfald genoptager sit hverv som medlem af Inatsisartut, udtræder stedfortræderen.

Stedfortræderen er den person på valglisten, som har fået flest stemmer i forhold til den sidste person, som kom ind i Inatsisartut.

HVIS ET MEDLEM SKIFTER PARTI

Når man har opnået valg til Inatsisartut, er mandatet personligt, også selv om det helt eller delvist er opnået via partistemmer. Vælger et medlem i løbet af valgperioden at skifte parti eller blive løsgænger, bevares den pågældendes mandat, og vedkommende forbliver med-

lem af Inatsisartut. Hvis en kandidat, der har skiftet parti, i en periode er fraværende, er det kandidatens oprindelige parti der må indkalde en stedfortræder fra kandidatlisten.

5

Særlige begivenheder

OVERSIGT OVER SÆRLIGE BEGIVENHEDER

Dato	Begivenhed	Deltagere
21.1.	Kulturnat	Offentligt arrangement
27.2.-14.4.	Nyt elektronisk system i salen	Der blev opsat nyt elektronisk system i salen
17.4.	Inatsisartut seminar	Inatsisartut afholder seminar i Hotel Hans Egede omkring forskellige forhold omkring det parlamentariske arbejde
28.4.	Tunngavik	Ceremoniel overdragelse af Tunngavik - Forfatningskommissionen
1.8.	Ny ombudsmand tiltræder	Lovudvalget har udpeget ny ombudsmand den 31. maj med tiltrædelse den 1. august
22.8.	Inatsisartuts nye hjemmeside	Inatsisartuts hjemmeside har fået nyt design.
24.8.	Nyt mikrofon og tolkesystem i mødelokalerne	Der blev opsat nye mikrofon og tolkesystem i mødelokalerne
13.9.	Rejsegilde - Tuulliit	Nye medlemsindkvarteringsboliger

KULTURNAT 2023

Inatsartut havde på Kulturnatten den 21. januar åbent fra kl. 16:00 til kl. 19:00.

Besøgende kunne bl.a. se:

Inatsartutsalen og stå på landets mest berømte talerstol

Besøg formanden på hans kontor

Se udvalgenes mødelokaler, hvor der var quiz for voksne og børn og hvor der kunne vindes præmier, herudover kunne besøgende få en kop kaffe eller the og en kage i medlemmernes kaffestue.

Kulturnat 21. januar 2023

I PERIODEN 27.02. TIL 14.04. VAR DER OPSÆTNING AF NYT ELEKTRONISKE SYSTEM I SALEN

På grund af opsætning af nyt elektronisk system i salen, var salen ikke åben for besøgende fra den 27. februar og indtil arbejdet er afsluttet og inden samlingens start den 14. april.

Der blev opsat nye mikrofoner og afstemningssystem efter det gamle system var blevet 15 år gammelt og ikke længere kunne sikres reservedele til.

INATSISARTUT AFHOLDER SEMINAR DEN 17. APRIL PÅ HOTEL HANS EGEDE OMKRING FORSKELLIGE FORHOLD OMKRING DET PARLAMENTARISKE ARBEJDE

På seminaret blev Vederlagsloven gennemgået ved Retschef Kent Fridberg og efterfølgende drøftelse af emner i plenum herunder partiernes ønske om at forbedre medlemmernes vilkår generelt.

Herefter blev partitilskudsloven gennemgået herunder partiernes ønske om modernisering af de fysiske rammer på partigangen.

Endelig blev ændringer til forretningsordenen som formandskabet har arbejdet på til fremlæggelse til efterårssamlingen gennemgået, herunder partiernes ønske om helårsmøder i Inatsisartut og ønsker om at gøre udvalgsmøder åbne og at udvalget kan beslutte at de skal være lukkede møder. Efter seminaret blev der besluttet at der skulle nedsættes et adhoc udvalg til at arbejde videre med de drøftelser der havde været på seminaret.

Inatsisartut salen.

CEREMONIELLE OVERDRAGELSE AF TUNNGAVIK

Tale af Formanden for Inatsisartut Kim Kielsen ved den ceremonielle overdragelse af Tunngavik Forfatningskommissionens - betænkning i Ilimmarfik den 28. april 2023.

Kære Formand for Naalakkersuisut og medlemmer af Inatsisartut og ærede gæster.

Jeg skal på vegne af Inatsisartut takke for denne ceremonielle overdragelse af betænkningen til Inatsisartut.

Jeg finder det passende at komme lidt ind på det parlamentariske forløb omkring et forslag til en Forfatning for Grønland.

Efter selvstyrets indførelse i 2009, gik der således kun 2 år, inden der blev fremsat 2 beslutningsforslag, med ønsket om, at igangsætte et arbejde med at lave en grundlov for Grønland.

Det var således kort efter selvstyrets indførelse, at der kom et politisk ønske om, at arbejde videre mod et selvstændigt Grønland.

I 2016 kom redegørelse for nedsættelsen af en forfatningskommission og som blev omdelt til Inatsisartut den 18. november og 1. behandlet i Inatsisartut allerede lørdag den 19. november og 2. behandlet den 21. november 2016.

Inatsisartut besluttede herefter, at Naalakkersuisut skulle etablere en forfatningskommission med henblik på, at udfærdige et forslag til en grønlandsk forfatning.

Inatsisartut besluttede også, at nedsætte et ad hoc udvalg i Inatsisartut vedrørende Forfatningskommissionen.

Det er således på den baggrund at vi står her i dag den 28. april 2023, ved denne ceremonielle overdragelse af resultatet af forfatningskommissionens arbejde fra Naalakkersuisut til Inatsisartut.

Det er værd at bemærke, at ungdommen har deltaget aktivt ved udarbejdelsen af betænkningen ved at fremkomme med deres synspunkter og på andre måder taget et ansvar, hvilket man også har kunnet bemærke i kommissionens sammensætning.

Debatten skal fortsætte i samfundet og ikke mindst blandt det unge, da det jo er dem betænkningen er for og som skal løfte det næste skridt i arbejdet. Vi har nu fået et redskab til at tage det næste skridt. Vores fremtid er lys. Vi har ingen pligt til bare at lade den ligge. Vi vil være med til at løfte i flok. Tak.

Tunggavik 28. april 2023

Tunggavik 28. april 2023

Tunggavik 28. april 2023

Tunggavik 28. april 2023. På billedet ses tidligere politikere, fra venstre: Sara Olsvig, Per Rosing-Petersen, Kaj Kleist og Lars-Emil Johansen.

LOVUDVALGET HAR UDPEGET NY OMBUDSMAND DEN 31. MAJ MED TILTRÆDELSE DEN 1. AUGUST

Den 31. maj har Inatsisartut udpeget Gedion Jeremiasen til hvervet som Ombudsmand. Gedion Jeremiassen starter i hvervet 1. august 2023. Og overtager posten fra Vera Leth, der har varetaget hvervet siden 1996.

Gedion Jeremiassen er 61 år gammel, uddannet cand. jur. fra Københavns Universitet og arbejder i dag som selvstændig jurist og beneficeret advokat.

Valget af Ombudsmand er sket efter indstilling fra Lovudvalget og under inddragelse af Udvalget for Forretningsordenen, hvor alle Inatsisartuts partier er repræsenteret.

Lovudvalgets formand Anders Olsen udtaler:

”Lovudvalget har i arbejdet med indstillingen lagt vægt på Gedion Jeremiassens juridiske meritter samt hans mangeårige erfaring indenfor den offentlige administration og retsvæsenet. Udvalget anser Gedion Jeremiassen som værende af stor integritet, med en bred erfaring, personlig gennemslagskraft og et stort kendskab til forholdene i større og mindre bosteder. Han har under processen vist, at han har stor respekt for Ombudsmandsinstitutionen samt visioner for Ombudsmandsembedets udvikling.”

INATSIARTUTS HJEMMESIDE HAR FÅET NYT DESIGN

Inatsisartuts hjemmeside fik et nyt udseende den 22. august og har i denne forbindelse fået opdateret et gammelt styresystem og fået en ny site og nyt design.

På mange måder, ligner opbygningen af den nye hjemmeside den gamle og der er fortsat adgang til alle de informationer der har været på hjemmesiden.

Hjemmesiden er et vigtigt arbejdsredskab, omkring møderne i salen, ligesom hjemmesiden også er et dagligt arbejdsredskab for medlemmerne af Inatsisartut under samlingerne. Designet på den nye hjemmeside skulle også gerne give brugerne uden for Inatsisartut, adgang til et bedre design og nemmere adgang til informationerne på hjemmesiden.

Der er tilføjet nogle få nye elementer omkring det parlamentariske arbejde. Det er nu gjort muligt, at få en samlet oversigt over de rapporter og redegørelser, som Inatsisartut beslutter, at Naalakkersuisut skal udarbejde og aflevere til enten en forårssamling eller en efterårssamling.

Da disse rapporter og redegørelser ikke efterfølgende behandles på en samling, men ofte indeholder mange relevante oplysninger, der kunne have andres interesse end Inatsisartut, vil de nu kunne findes under linket til rapporter og redegørelser på hjemmesiden og under link til en samling.

Mange af forbedringerne på hjemmesiden er af tekniske karakter, men der er også æstetiske forbedringer, i form af hjemmesiden der har fået et lettere og mere moderne udtryk. Den gamle hjemmeside har fungeret siden 2008 med sit tidligere design, hvorfor den nye hjemmesides udtryk er mere nutidigt. Selve arbejdet

med at omlægge hjemmesiden har været i gang siden februar 2023.

Det er således med ønsket om, at det bliver lettere at tilgå materialet på hjemmesiden, at denne er opdateret og offentliggjort før samlingens start, ligesom hjemmesiden er blevet nemmere at tilgå både på computer og mobile enheder.

NYT MIKROFON OG TOLKESYSTEM I MØDELOKALERNE

Ligesom systemet i salen måtte moderniseres så måtte mikrofon og tolkesystemet i mødelokalerne også moderniseres og tilpasses med kravene til sikkerheden omkring mikrofonsystemet i mødelokalerne.

Med det nye mikrofonsystem kan der ligeledes holdes åbne samråd hvor systemet kan indgå i de optagelser der laves under åbne samråd og som lægges på Inatsisartuts hjemmeside efterfølgende.

REJSEGILDE VED TUULLIIT BOLIGERNE

Den 13. september blev der afholdt en rejsegilde for håndværkerne og formanden for Inatsisartut Kim Kielsen kl. 14.30.

Der blev i et af de kommende lejligheder mulighed for at se starten på de enkelte boligers rum indretning. Fra Illuut A/S deltog bestyrelsesformanden Steffen Ulrich-Lynge og Direktør Torben Pauls. Ligesom andre bestyrelsesmedlemmer af Illuut A/S og arkitekt og ingeniør var inviteret til rejsegildet.

Medlemmerne fik senere mulighed for at se en lejlighed under samlingen.

Rejsegilde ved Tuulliit boligerne. På nederste billede ses Illuut A/S' bestyrelsesformand Steffen Ulrich-Lynge (venstre) og Formanden for Inatsisartut Kim Kielsen (højre).

Inuit Ataqtigiit partigruppe med medlemmer af Naalakkersuisut 22. september 2023.

Siumut partigruppe med medlemmer af Naalakkersuisut 22. september 2023.

Naleraq partigruppe 22. september 2023.

Demokraterne partigruppe 22. september 2023.

Atassut partigruppe 22. september 2023.

Løsgænger, Knud Mathiassen, 22. september 2023.

Inatsisartut og Naalakkersuisut 22. september 2023.

Mødets åbning i salen 22. september 2023.

NEKROLOG

24.8.2023 Mindeord om tidligere medlem af Inatsisartut Astrid Fleischer Rex

Tidligere medlem af Landstinget og Inatsisartut, Lærer Astrid Fleischer Rex afgik ved døden den 24. august 2023 bosiddende i Danmark ved Sæby.

Astrid Fleischer Rex blev født i Uummannaq den 7. juli 1954 og boede og voksede op i kulminebyen Qullissat indtil den blev nedlagt i 1971.

Astrid Fleischer Rex tog sin lærereksamen i Vordingborg og arbejdede mange år indenfor folkeskolen. Og i 2002 blev hun valgt første gang ind i Landstinget for det nystiftede parti Demokraterne.

Astrid Fleischer Rex var således en markant kvindelig politiker og medlem af Landstinget fra 2002 under Hjemmestyrets tid og frem til 2009. Hun blev også genvalgt i 2009 efter selvstyrets indførelse og sad som medlem af Inatsisartut frem til 2013. Det var gældende for Astrid Fleischer Rex i alle hendes valgperioder, at hendes mærkesager særligt var omkring vilkårene for socialt udsatte borgere og ikke mindst samspilsproblemerne i familierne generelt.

Astrid Fleischer Rex opnåede således i sit politiske virke vigtige mærkesager der var hendes hjertesager og som vi vil huske hende for og mindes med glæde og taknemlighed for hendes bidrag til vores fælles politiske indsats og historie.

Vores tanker går til hendes efterladte.

Æret være Astrid Fleischer Rexs minde.

NEKROLOG

20. oktober 2023 Mindeord om tidligere Landstingssekretær Cand.scient.pol. Jakob Janussen

Det var midt under efterårssamlingen 2023 (20. oktober), at Inatsisartut modtog den triste besked, at tidligere Landstingssekretær Jakob Janussen, var afgået ved døden i en alder af 81 år og kun 5 dage før han skulle fylde 82 år.

Jakob Janussen blev ansat i Landstinget, som Landstingssekretær i perioden den 1. september 1999 til 31. januar 2001 og i stillingen som i dag svarer til direktør for Bureau for Inatsisartut.

Jakob Janussen var Landstingssekretær i godt og vel 1 1/2 år men nåede at servicere 3 formænd for Landstinget. Jakob Janussen fratrådte som Landstingssekretær for at tiltræde stillingen som formand for den grønlandske selvstyrekommision i 2001 som skulle evaluere rammerne for hjemmestyreordningen.

Jakob Janussen var i 2018 i sin egenskab som tidligere embedsmand og med stort og indgående kendskab til samfundets indretning, tilknyttet en arbejdsgruppe under formandskabet, der skulle se på forskellige elementer af arbejdsvilkårene for de folkevalgte Inatsisartut.

Med bortgangen af Jakob Janussen har vi mistet en markant person med en stor viden om det moderne grønlandske samfund.

Æret være Jakob Janussens minde.

6

Nersornaat

TILDELTE NERSORNAAT

Tildelte guldmedaljer	Overrakt
Hanseeraq Enoksen	15.9

Tildelte sølvmedaljer	Overrakt
Toku Oshima	26.6
Isak Hansen	10.7

OM NERSORNAAT

Grønlands Selvstyres fortjenstmedalje Nersornaat blev indstiftet i forbindelse med Hjemmestyrets 10 års jubilæum i 1989. Medaljen er Selvstyrets fornemmeste anerkendelse, og medaljen kan tildeles personer, der i en længere periode og i væsentlig grad har ydet en fortjenstfuld indsats for Grønland, herunder grønlandsk

sprog, kultur og anseelse. Formandskabet for Inatsisartut træffer beslutning om tildeling af medaljer. Medaljen tildeles enten i guld eller i sølv. Medalje i guld uddeles højst én gang årligt. Medalje i sølv uddeles højst fem gange årligt. I særlige tilfælde kan Formandskabet fravige dette antal.

FORMANDEN FOR INATSIARTUT KIM KIELSEN HAR VED EN HØJTIDELIG BEGIVENHED I TIDLIGERE KOMMUNALBESTYRELSES MØDELOKALE I QAANAAQ DEN 26. JUNI 2023, TILDELT NERSORNAAT I SØLV TIL TOKU OSHIMA.

Toku Oshima modtog Nersornaat i sølv for sit stærke engagement i særligt børnenes vilkår i Qaanaaq og ikke mindst sit engagement i lokalsamfundet som en uvurderlig og sjælden ildsjæl.

Formanden for Inatsisartut, fremhævede blandt andet i sin tale for Toku Oshima:

"Formandskabet for Inatsisartut tildeler dig Nersornaat i sølv, med begrundelse i den særlige fortælling som er nået helt frem til formandskabet, at du hel bemærkelsesværdigt lever et stille liv i Qaanaaq, som erhvervsfanger med en elektriker uddannelse i bagagen og med et stort engagement i børnenes vilkår.

Formandskabet er også bekendt med, at du ikke er et fremmed sted, som dit navn måske ellers tilsiger, men at du netop er vokset op i Qaanaaq med japanske aner.

Det er således velkendt, at du lever af dit hverv som erhvervsfanger og selv ordner og vedligeholder din båd og motor og har en uddannelse som elektriker. Det er ikke en helt gennemsnitlig kombination af et erhverv for en kvinde i disse breddegrader – men det viser også, at dette er en mulighed som andre kan følge. Det kan derfor ikke komme bag på nogen, at der også er stor respekt for din dygtighed som erhvervsfanger.

Du har dog også begge ben solidt plantet i byens liv, hvor du dels tager dig af byens børn og sikrer dem trygge forhold og dels lærer dem værdien af sammenhold, respekt for hinanden og ikke mindst respekt for naturen. Ligesom byens børn kender dig for, at der altid er hjerterum og varm kakao og boller, hjemme hos dig.

Denne omsorg og hjerterum viser du også for de ældre i byen, som nyder godt af dine hjemmelavede luffer og hjemmesko."

Formanden for Inatsisartut Kim Kielsen med Nersornaat modtager Toku Oshima 26. juni 2023

1. NÆSTFORMANDEN FOR INATSIARTUT KRISTIAN JEREMIASSEN HAR VED EN HØJTIDELIG BEGIVENHED I HOTEL DISKO ISLAND I QEQTARSUAQ DEN 10. JULI 2023, TILDELT NERSORNAAT I SØLV TIL ISAK HANSEN.

Isak Hansen modtog Nersornaat i sølv for at have udvist, gennem et langt arbejdsliv, stort politisk engagement i sit lokalsamfund samt for at have været talerør for arbejdernes levevilkår.

Første næstformanden for Inatsisartut, fremhævede blandt andet i sin tale for Isak Hansen:

"Formandskabet for Inatsisartut tildeler dig Nersornaat i sølv, fordi du gennem et langt arbejdsliv har udvist stort politisk engagement i dit lokalsamfund Qeqertarsuaq og har været talerør for arbejdernes levevilkår.

Dette bevidnes ved, at du allerede i 2020 modtog Dronningens fortjenstmedalje for 40 års tjeneste i det offentlige og i 2021 modtog du SIKs opmuntringspris fra Ôdâq Olsens mindefond for din 40 års medlemskab af SIKs lokalafdeling. Dette vidner om dit lange arbejdsliv og hvor du også har været på arbejdsmarkedet et godt stykke tid efter den officielle pensionsalder.

Du startede dit arbejdsliv allerede som 17-årig som besætningsmedlem på rejetrawlere og med indhandling i Qeqertarsuaq. Efter flere år i dette erhverv, fik du taget dig en skipper uddannelse af første grad i 1970-erne. Din uddannelse førte dig til andre spændende opgaver på havet, hvor du af flere omgange har været med til at sejle skibe fra Danmark til Grønland. Det er en bedrift i sig selv.

Du var også medlem af kommunalbestyrelsen i tidligere Qeqertarsuaq Kommune, fra 1985 og hvor du blev valgt som 1. viceborgmester efter kommunalvalget i april 1989 for Inuit Ataqatigiit. Dette var fra en nyere tid i den moderne grønlandske historie efter hjemmestyrets indførelse, hvor der var gået 6 år siden mellem kommunalvalgene i 1983 og 1989.

Du var også ansat i Nukissiorfiit i Qeqertarsuaq fra 1980 og frem til din pension.

Dit arbejdsliv og den hæder der er tildelt dig, vidner om dit lange arbejdslivs forankring i dit lokalsamfund og at du har bidraget positivt både på dine arbejdspladser og til fællesskabet lokalt - både politisk og arbejdsmæssigt."

1. næstformand Kristian Jeremiassen med Nersornaat modtager Isak Hansen 10. juli 2023

FORMANDEN FOR INATSIARTUT KIM KIELSEN HAR VED EN HØJTIDELIG BEGIVENHED I SISI-MIUT DEN 15. SEPTEMBER 2023, TILDELT NERSORNAAT I GULD TIL HANSEERAQ ENOKSEN.

Formanden for Inatsisartut, fremhævede blandt andet i sin tale for Hanseeraq Enoksen:

"Det er en stor glæde, at byde dig og dine gæster velkommen til denne højtidelighed til overrækkelsen af Nersornaat i guld til dig. Denne hædersbevisning tilkommer dig, Hanseeraq Enoksen, for dit mangeårige virke og succesfulde trawler virksomhed. En virksomhed som både er omfattende og som udgør et vigtigt indtægtsgrundlag for flere familier, lokalsamfundet og ikke mindst Qeqqata Kommunia.

Formandskabet for Inatsisartut har som en helt særlig beslutning valgt, at tildele dig Nersornaat i guld, fordi det er folket der skal løfte landets mange udfordringer. Formandskabet tildeler dig Nersornaat i guld og det repræsenterer du med din succesrige trawler virksomhed og som er i fortsat fremgang og som fortsat bidrager positivt til landets indtjening. Ligesom dit erhverv repræsenterer et tilpasningsdygtigt erhverv og som kræver en daglig ansvarsfuld ledelse, for at lykkedes i den størrelse som din virksomhed udgør.

Din virksomhed har stor betydning for kommunen og har uden tvivl også givet dig udfordringer, når det gælder tilpasning til offentlige myndigheders øvrige infrastruktur. Det er sundt for lokalsamfundet, at have en virksomhed i jeres størrelse, men det stiller naturligvis også krav til og forståelse fra kommunen, til at opfylde jeres behov for at drive jeres virksomhed. Det er også bemærket, at din familie ejede virksomhed ikke er opkøbt af andre i branchen, ligesom du ufortrødent og på trods af de udfordringer du måtte møde på din vej - fortsætter ufortrødent med at drive din virksomhed i kommunen.

I 2017 blev du tildelt Nersornaat i sølv, som en anerkendelse for dit mangeårige virke som kaptajn på trawlere og dit mangeårige virke og engagement indenfor fiskerierhvervet og hvor du har fremstået som en rollemodel for mange unge mennesker indenfor fiskerierhvervet. Vores unge mennesker har brug for rollemodeller fra forskellige erhvervsområder og her udgør fiskerierhvervet landets vigtigste erhverv som - om nogen - et sted hvor vi har brug for rollemodeller der skal sikre at de unge mennesker kan se sig selv i disse erhverv. Formandskabet anerkender fiskerierhvervet som en meget vigtig indtægtskilde til landets økonomi"

Formand for Inatsisartut Kim Kielsen og Nersornaat modtager Hanseeraq Enoksen 15. september 2023

BESTEMMELSER FOR NERSORNAAT

§ 1

Medaljen betegnes Nersornaat.

§ 2

Medaljens udformning fremgår af vedlagte bilag. Medaljen bæres i et rødt og hvidt silkebånd knyttet som dansk ordensbånd. Det røde og hvide silkebånd er udformet som det grønlandske flag.

§ 3

Medaljen tildeles af Formandskabet for Inatsisartut. Inden tildeling konsulteres Nalaakkersuisut. Tildeling kan ske uden indstilling. Formandskabet kan uddelegere overrækkelsen til et medlem af Inatsisartut eller Naalakkersuisut.

§ 4

Medaljen kan tildeles danske og udenlandske statsborgere, der i en længere periode og i væsentlig grad har ydet en fortjenstfuld indsats for Grønland, herunder grønlandsk sprog, kultur og anseelse.

§ 5

Medaljen uddeles i guld og sølv.

Medalje i guld uddeles højst 1 gang årligt. Medalje i sølv uddeles højst 5 gange årligt. I særlige tilfælde kan Formandskabet fravige dette antal.

Medalje i guld skal tilbageleveres ved modtagerens død, mens medalje i sølv ikke skal tilbageleveres. Såfremt medalje i guld ikke tilbageleveres, kan der kræves erstatning efter Formandskabets nærmere bestemmelse.

Sammen med medaljen modtager medaljemodtageren et diplom. Diplomet kan indeholde en begrundelse for tildelingen. Diplomet underskrives af formanden for Inatsisartut.

§ 6

Når nogen, hvem medaljen er tildelt, gør sig skyldig i forhold, som ville have udelukket den pågældende fra at få medaljen tildelt, kan medaljen fratages den pågældende efter Formandskabets nærmere bestemmelse.

§ 7

Medaljen kan uden særskilt tilladelse bæres alene eller sammen med danske og udenlandske ordner og medaljer. Medaljen bæres på venstre side af brystet, jfr. også her ved Kongehusets vejledning om bæring af dekorationer.

Således vedtaget af Formandskabet for Inatsisartut:

Nuuk, den 8. marts 2010

Josef Motzfeldt
Formand for Inatsisartut

/

Ellen Kolby Chemnitz
Generalsekretær

Nersornaat i guld og sølv

7

§ 37 spørgsmål

OVERSIGT OVER ANTAL § 37 SPØRGSMÅL

Parti	2022	2023
Inuit Ataqatigiit	75	57
Siumut	52	59
Naleraq	46	19
Demokraterne	48	39
Atassut	9	11
Løsgænger		1
I alt	230	186

OM § 37 SPØRGSMÅL

I henhold til § 37 i Forretningsorden for Inatsisartut kan et medlem indhente oplysninger om et offentligt anliggende ved et spørgsmål til Naalakkersuisut. Spørgsmålet stilles skriftligt og indgives til Formanden for Inat-

sisartut, der anmelder spørgsmålet overfor Inatsisartut, når det er omdelt. Spørgsmålet skal være kort og bestemt affattet og ledsaget af en begrundelse.

8

Lovgivning om Inatsisartut

INATSIARTUT OG DETS VIRKE ER REGULERET GENNEM LOV

Oplistingen af relevant lovgivning kan ses på www.Inatsisartut.gl

Danmarks Riges Grundlov af 5. juni 1953

Lov nr. 473 af 12. juni 2009 om Grønlands Selvstyre

Forretningsorden for Inatsisartut af 12. november 2010 med ændringer af 22. september 2011, 29. maj 2012, 28. maj 2015, 1. juni 2016, 22. november 2019 og 24. november 2022.

Inatsisartutlov nr. 26 af 18. november 2010 om Inatsisartut og Naalakkersuisut, som ændret ved Inatsisartutlov nr. 12 af 29. november 2013, Inatsisartutlov nr. 30 af 9. december 2015, Inatsisartutlov nr. 2 af 29. maj 2020, Inatsisartutlov nr. 4 af 19. november 2021 og Inatsisartutlov nr. 32 af 25. november 2022.

Landstingslov nr. 1 af 31. maj 2001 om økonomisk tilskud til politisk arbejde, som ændret ved Landstingslov nr. 11 af 15. april 2003, Landstingslov nr. 1 af 12. maj 2005, Landstingslov nr. 8 af 1. juni 2006, Inatsisartutlov nr. 16 af 3. december 2009, Inatsisartutlov nr. 25 af 18. november 2010, og Inatsisartutlov nr. 4 af 3. juni 2015 og Inatsisartutlov nr. 25 af 17. november 2017.

Landstingslov nr. 22 af 18. december 2003 om vederlag m.v. til medlemmer af Landstinget og Landsstyret m.v. som ændret ved Landstingslov nr. 1 af 27. marts 2006, Landstingslov nr. 8 af 1. juni 2006, Inatsisartutlov nr. 2 af 15. april 2011, Inatsisartutlov nr. 3 af 3. juni 2015, Inatsisartutlov nr. 10 af 6. juni 2016 og Inatsisartutlov nr. 42 af 23. november 2017.

Inatsisartutlov nr. 15 af 22. november 2011 om offentliggørelse af politiske partiers regnskaber

Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber, som ændret ved Inatsisartutlov nr. 24 af 28. november 2018, og Inatsisartutlov nr. 13 af 1. december 2021.

Landstingslov nr. 6 af 13. maj 1993 om landsstyremedlemmers ansvarlighed, som ændret ved Inatsisartutlov nr. 16 af 22. november 2011.

9

Ombudsmanden for Inatsisartut

Til venstre ses den tidligere ombudsmand, Vera Leth og til højre ses den nye ombudsmand Gedion Jeremiassen.

OM OMBUDSMANDEN FOR INATSIARTUT

Ombudsmanden vælges af Inatsisartut og har bl.a. til opgave at undersøge, om den offentlige forvaltning under Grønlands Selvstyre og de grønlandske kommuner handler i strid med gældende ret eller god forvaltnings-sik. Ombudsmanden har kontor i Nuuk.

Ombudsmanden udarbejder hvert år sin egen årsberetning om embedets aktiviteter mv., som sendes til Inat-

sisartut og offentliggøres på ombudsmandens hjemmeside www.ombudsmand.gl. Årsberetningen indeholder udover bl.a. sager af almindelig interesse endvidere artikler, der berører forskellige problemstillinger, som ombudsmanden har beskæftiget sig med i det pågældende år.

OMBUDSMANDEN FOR INATSISARTUT

Ombudsmanden for Inatsisartut foretog i 2023 250 mundtlige vejledninger og afsluttede 300 klagesager.

I 2023 forestod ombudsmanden et kursus i forvaltningsret for kommunale chefer og sagsbehandlere, ligesom ombudsmanden afholdt to informationsmøder for borgere i forskellige byer.

Derudover deltog to medarbejdere fra ombudsmanden i en informationskampagne med skib til Sydgrønland med anløb i 15 byer og bygder, hvor der alle steder var mulighed for at tale med medarbejderne.

Ombudsmanden gennemførte i 2023 inspektion af tre alderdomshjem og en døgninstitution for voksne psykisk udviklingshæmmede personer.

Et gennemgående tema for ombudsmandens inspektionsrapporter var igen i 2023, at institutionerne efter ombudsmandens opfattelse ikke havde et tilstrækkeligt kendskab til og forståelse for magtanvendelseslovens regler.

Ombudsmandsinstitutionen udsendte i 2023 en større juridisk myndighedsguide til alle departementer og kommuner. Myndighedsguiden er udarbejdet som bidrag til at forbedre myndighedernes afgørelser og forudsætninger for en dybere juridisk forståelse på forvaltningsrettens område.

Myndighedsguiden præsenterer en række centrale emner i forvaltningsretten og binder de relevante regler, den juridiske litteratur og ombudsmandens udtalelser gennem årene sammen.

Ombudsmanden gav ved udsendelsen af myndighedsguiden udtryk for, at myndighedsguiden kan anvendes af chefer og medarbejdere i selvstyret og i de kommunale forvaltninger – i undervisningsøjemed eller som et

dagligt værktøj.

Ombudsmandsinstitutionen har haft en række henvendelser fra myndighederne på baggrund af den udsendte myndighedsguide. Det er ombudsmandens indtryk, at myndigheder har taget godt imod guiden, og at der i kommunerne planlægges konkret undervisning af medarbejderne ud fra denne.

Myndighedsguiden blev samtidig gjort tilgængelig på ombudsmandsinstitutionens hjemmeside, så også borgere kan søge information og vejledning om deres rettigheder.

Den 1. august 2023 tiltrådte Gedion Jeremiassen som ombudsmand.

Det fremgår i den forbindelse af Ombudsmanden for Inatsisartuts beretning for 2023, at Gedion Jeremiassen ikke blot anser ombudsmandsarbejdet som udtryk for en kontrol af, at offentlige myndigheder handler i overensstemmelse med gældende ret, herunder god forvaltningsskik. Ombudsmandsarbejdet anses også som en mulighed for, at ombudsmanden gennem udvikling af god forvaltningsskik kan medvirke til i de kommende år gradvist at øge myndighedernes forståelse for efterlevelse af de basale forvaltningsretlige regler og respektfuld betjening af borgerne.

Det er samtidig ombudsmandens vurdering, at ombudsmandsinstitutionens betydning for borgerne er steget betydeligt over årene. Det udledes af det stadig stigende antal henvendelser fra borgerne, som ombudsmandsinstitutionen modtager hvert år. Således er antallet af oprettede sager hos ombudsmanden over de seneste 5 afsluttede år steget fra 127 til 305, mens antallet af borgervejledninger i samme periode er steget fra 176 til 250.

I den forbindelse er der bemærket en stigning i de rent

grønlandsksprogede henvendelser og klager. Det tager ombudsmanden som udtryk for, at "Sakæus og Benjamin" har fået en øget bevidsthed om egne rettigheder.

Gedion Jeremiassen ser som ombudsmand frem til at komme rundt i hele landet som led i ombudsmandens inspektionsvirksomhed. Det vil give mulighed for at møde de mange offentligt ansatte, som hver dag yder deres bedste for at betjene samfundet og få hilst på og få lyttet til borgere på kysten, som er i kontakt med landets mange myndigheder og institutioner.

Ombudsmanden afgav i 2023 seks udtalelser. De offentliggjorte udtalelser er oplistet i kronologisk rækkefølge efter offentliggørelsesdato.

2023-1 KOMMUNES UACCEPTABLE SAGSBEHANDLINGSTID OG SAGSBEHANDLING I SAG OM FØRTIDSPENSION. UDTALELSE AF 9. MARTS 2023

En borger søgte i 2016 om førtidspension ved Qeqqata Kommunia. I 2020 sendte kommunen borgeren et brev, hvoraf det fremgik, at sagen ikke var blevet fremmet, da vedkommende på grund af sin alder ved brevets afsendelse kun ville have været berettiget til førtidspension i 22 dage, inden vedkommende ville kunne få alderspension.

Ombudsmanden fandt, at kommunens sagsbehandling i forbindelse med behandlingen af ansøgningen om førtidspension havde været unødvendig lang. Ombudsmanden fandt det kritisabelt, at kommunen undlod at færdigbehandle borgerens

ansøgning om førtidspension og i stedet sendte borgeren et brev, hvoraf det fremgik at vedkommendes førtidspensionssag ikke ville blive fremmet, da borgeren kun ville være berettiget til førtidspension i 22 dage,

inden vedkommende ville kunne få alderspension.

Ombudsmanden lagde derudover vægt på, at sagen lå stille, uden at der blev foretaget sagsbehandlingsskridt i 3 perioder af henholdsvis 27 måneder, 10 måneder og 7 måneder, samt at sagen samlet set var under behandling i mere end 5 år.

2023-2 NAALAKKERSUISUTS BESLUTNING IKKE GYLDIGT HJEMMELSGRUNDLAG. DEPARTEMENTET HAR IKKE HANDLET I OVERENSSTEMMELSE MED LEGALITETSPRINCIPET. UDTALELSE AF 22. MARTS 2023

Ombudsmanden kritiserede Departementet for Fiskeri og Fangst for at have meddelt tre foreninger afslag på deres ansøgning om kvoter til fællesfangst af sildepiskere uden at have den fornødne lovhjemmel. I afslaget henviste departementet til, at Naalakkersuisut i december 2021 besluttede at indføre tidsbegrænsning for fællesfangst af sildepiskere.

Departementet anså Naalakkersuisuts beslutning som gyldig hjemmel for afslaget. Ombudsmanden var ikke enig med departementet og henstillede, at departementet genoptog behandling af foreningernes ansøgning om kvoter til fællesfangst af sildepiskere.

2023-3 KOMMUNES SAGSBEHANDLING I AF- SKEDIGELSESSAG OG MANGLENDE REAKTI- ON PÅ FEJL KRITISABEL. UDTALELSE AF 3. MAJ 2023

Kommune Qeqertalik afskedigede en medarbejder, som herefter klagede til ombudsmanden. Ombudsmanden iværksatte en undersøgelse og fandt det samlet set kritisabelt, at kommunen ikke i overensstemmelse med sagsbehandlingslovens regler partshørte medarbejderen forud for afskedigelsen, og at kommunen ikke traf en skriftlig afgørelse og gav medarbejderen en begrundelse for afgørelsen.

Ombudsmanden henstillede, at kommunen genoptog behandlingen af sagen, og at kommunen herunder forholdt sig til konsekvensen af den manglende partshøring. Ombudsmanden fandt det endvidere i sig selv kritisabelt, at kommunen ikke forholdt sig til konsekvensen af manglerne i sagen, da kommunen blev opmærksom på dem. Kommunen genoptog efterfølgende behandlingen af sagen, hvorefter ombudsmanden afsluttede sagen.

2023-4 AVANNAATA KOMMUNIAS MANGLEN- DE SAGSBEHANDLING FØRTE TIL EN SAMLET SAGSBEHANDLINGSTID PÅ OVER 4 ÅR. UD- TALELSE AF 13. JUNI 2023

En borger søgte om førtidspension i 2018 ved Avannaata Kommunia. Borgeren klagede i oktober 2022 til ombudsmanden over kommunens sagsbehandlingstid.

Ombudsmanden fandt, at kommunen af flere omgange havde glemt borgerens sag, samt at der alene skete fremskridt i sagen, når borgeren rykkede kommunen. Ombudsmanden fandt det overordentligt kritisabelt, at en sag kunne ligge uberørt i en periode på mere end

3 år, samt at kommunen først blev opmærksom på den manglende sagsbehandling ved modtagelsen af rykker. Ombudsmanden fandt en samlet sagsbehandlingstid på over 4 år meget kritisabelt.

2023-5 YDERST KRITISABELT AT KOMMUNE IKKE TRAF AFGØRELSE OM HJEMGIVELSE OG AT KOMMUNEN IKKE HÅNDHÆVEDE AN- BRINGELSE. UDTALELSE AF 26. JULI 2023

Ombudsmanden modtog i 2022 og 2023 en række klager fra en mor, hvis fire børn var anbragt af Qeqqata Kommunia uden for hjemmet. Morens fire børn blev i 2016 akut anbragt uden for hjemmet, som efter et hjemmesøg i 2018 blev permanent boende hos moren, selvom kommunen ikke havde truffet en afgørelse om hjemgivelse. Kommunen traf først en afgørelse om hjemgivelse i februar 2023.

Ombudsmanden fandt det yderst uacceptabelt, at kommunen ikke traf en afgørelse om hjemgivelse, inden morens fire børn flyttede hjem, samt at kommunen ikke håndhævede afgørelsen om anbringelse, indtil der blev truffet en afgørelse om hjemgivelse. Ombudsmanden vurderede på den baggrund, at der var sket en afgørende svækkelse af moren og hendes fire børns retssikkerhed. Ombudsmanden henstillede, at kommunen sikrer, at der træffes en afgørelse om hjemgivelse, før et barn, der er anbragt uden for hjemmet, hjemgives.

2023-6 YDERST KRITISABELT AT EN KOMMUNE OPTOG EN BEBOER PÅ ALDERDOMSHJEM UDEN SAMTYKKE OG UDEN AT FØLGE REGLERNE I MAGTANVENDELSESLOVEN. UDTALELSE AF 26. JULI 2023

I forbindelse med en inspektion af et alderdomshjem blev ombudsmanden gjort opmærksom på, at en demensbeboer i 2020 blev optaget på alderdomshjemmet imod sin vilje. Ombudsmanden fandt det yderst kritisabelt, at Kommune Kujalleq optog beboeren på alderdomshjemmet uden beboerens samtykke, og at kommunen ikke fulgte den dagældende magtanvendelseslovs bestemmelser om optagelse i boform uden samtykke.

Ombudsmanden fandt det uacceptabelt, at kommunen i strid med god forvaltningsskik gav beboeren urigtige oplysninger og bevidst vildledte beboeren til at tro, at beboeren skulle på et ferieophold på alderdomshjemmet, idet der reelt var tale om, at kommunen havde besluttet, at beboeren skulle bo permanent på alderdomshjemmet.

10

Samlinger

Inatsisartut ved åbningen EM 2023.

OVERSIGT OVER SAMLINGERNE

EM: Efterårssamling

KS: Konstituerende samling

Arbejdet i Inatsisartut under samlingerne	KS 2021	XM 2021	EM 2021
Periode	23. - 27.4	3. - 7.5	24.9 - 23.11
Antal mødedage	2	2	28
Antal mødetimer i Salen	4	3	137
Spørgetimer	-	-	8
Antal optagne punkter i alt	16	7	116

	Ina.	Naal.	Ina.	Naal.	Ina.	Naal.
Lovforslag	-	-	-	1	1	22
heraf vedtaget	-	-	-	1	1	21
heraf forkastet	-	-	-	-	-	-
heraf trukket	-	-	-	-	-	-
heraf ikke færdigbehandlet	-	-	-	-	-	1
Beslutningsforslag	-	-	-	1	46	17
heraf vedtaget	-	-	-	1	28	16
heraf forkastet	-	-	-	-	2	-
heraf trukket	-	-	-	-	8	-
heraf ikke færdigbehandlet	-	-	-	-	8	1
Forspørgselsdebat	-	-	-	-	20	-
heraf trukket	-	-	-	-	-	-
heraf ikke færdigbehandlet	-	-	-	-	19	-
Redegørelser og beretninger	-	-	-	-	1	-
Vestnordisk Råds rekommandationer	-	-	-	-	3	-
heraf vedtaget	-	-	-	-	2	-
heraf forkastet	-	-	-	-	1	-
heraf trukket	-	-	-	-	-	-
heraf ikke færdigbehandlet	-	-	-	-	-	-

XM: Ekstraordinær samling

FM: Forårssamling

XM 2021	FM 2022	EM 2022	FM 2023	EM 2023
24.11	21.3. - 2.6	23.9. - 24.11	14.4 - 31.5	22.9 - 17.11
1	25	27	21	25
1	130	164	123	112
0	7	11	5	6
3	101	96	64	36

Ina.	Naal.	Ina.	Naal.	Ina.	Naal.	Ina.	Naal.	Ina.	Naal.
-	-	-	16	2	25	0	14	0	18
-	-	-	10	1	23	-	12	-	15
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	5	1	-	-	2	-	-
-	-	-	1	-	2	-	-	-	3
-	-	48	9	50	9	46	11	26	6
-	-	33	7	27	9	31	9	19	5
-	-	5	-	3	-	4	-	5	-
-	-	9	1	4	-	1	-	1	-
-	-	1	1	16	-	10	2	1	1
-	-	25	-	9	-	15	0	26	0
-	-	5	-	3	-	-	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	4	-
1	-	-	1	-	1	-	-	-	-
-	-	2	-	-	-	-	-	2	-
-	-	2	-	-	-	-	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	1	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

SPØRGETIMERNE UNDER FORÅRS- OG EFTERÅRSSAMLINGERNE

Dato	Naalakkersuisoq
19. april	Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur, Erik Jensen
3. maj	Naalakkersuisoq for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø, Kalistat Lund
10. maj	Naalakkersuisoq for Råstoffer og Justitsområde, Aqqaluaq B. Egede
17. maj	Formanden for Naalakkersuisut, Múte Bourup Egede
24. maj	Naalakkersuisoq for Finanser og Ligestilling, Naaja H. Nathanielsen
4. oktober	Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke, Aqqaluaq B. Egede
11. oktober	Naalakkersuisoq for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling, Naaja H. Nathanielsen
18. oktober	Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender, Jess Svane
25. oktober	Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter, Erik Jensen
8. november	Naalakkersuisoq for Selvstændighed og Udenrigsanliggender, Vivian Motzfeldt

ARBEJDET I INATSIARTUT UNDER SAMLINGERNE

Forslag til Inatsisartutlove § 28

Såvel Naalakkersuisut som medlemmerne af Inatsisartut har mulighed for at fremsætte forslag til Inatsisartutlov. Langt størsteparten af de lovforslag, der fremsættes i Inatsisartut, fremsættes dog af Naalakkersuisut.

Forslag til Inatsisartutbeslutning § 33

Et beslutningsforslag kan fremsættes fra et eller flere medlemmer af Inatsisartut - eller fra et af partierne i Inatsisartut - om ændring af gældende lovgivning. Beslutningsforslag kan også pålægge Naalakkersuisut at fremlægge redegørelser eller iværksætte forskellige tiltag.

Naalakkersuisut kan iht. § 33 også fremsende beslutningsforslag i sager vedrørende danske love der påtænkes sat i kraft for Grønland eller udtalelse fra Inatsisartut til Grønlands eventuelle tiltrædelse af internationale traktater og lignende.

Redegørelser og beretninger § 35

Naalakkersuisut kan iht. § 35 fremsende særlige redegørelser til behandling i Inatsisartut.

Forespørgselsdebatter § 36

Medlemmer af Inatsisartut kan rejse en forespørgsel, der indgives skriftligt og bestemt affattet til Formanden for Inatsisartut omkring et offentligt anliggende og afkræve forklaring fra et eller flere medlemmer af Naalakkersuisut.

Spørgetime med Naalakkersuisut ses af Forretningsordenens bilag 1 taletider

Siden 2010 har Inatsisartut afholdt en ugentlig spørgetime i Inatsisartut under samlingerne, hvor medlemmer af Inatsisartut mundtligt og uden anmeldelse kan stille spørgsmål til Naalakkersuisut til umiddelbar besvarelse.

Spørgsmål til medlemmerne af Naalakkersuisut må stilles og efterfølgende besvares inden for en taletid på 1 minut til spørgsmål og 1 minut til svar.

Partilederrunder under en samling følger reglerne i Forretningsordenens bilag 1 taletider

Udvalget for forretningsordenen besluttede første gang i maj 2019 at afprøve en partilederrunde, hvor kun partiformændene deltager. Første gang partilederrunden blev afholdt var under FM19 og partilederrunden afholdes med 2 minutters oplæg fra partiformanden med mulighed for 2 opfølgende spørgsmål fra øvrige partiformænd hver med 1/2 minuts spørgsmål og 1/2 minuts svar.

Partilederrunden er siden blevet afholdt en gang under hver samling.

11

Aktiviteter i udvalgene

INATSIARTUTS UDVALG

LOVPLIGTIGE UDVALG

- Formandskab (5 medlemmer)
- Finans- og Skatteudvalg (7 medlemmer)
- Lovudvalg (5 medlemmer)
- Revisionsudvalg (5 medlemmer)
- Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg (7 medlemmer)
- Udvalg for Forretningsordenen (7 medlemmer)
- Udvalg til Valgs Prøvelse (5 medlemmer)

STÅENDE UDVALG

- Ad hoc udvalget vedr. Forfatningskommissionen (5 medlemmer)
- Anlægsudvalg (5 medlemmer)
- Erhvervs- og Råstofudvalg (7 medlemmer)
- Familie- og Sundhedsudvalg (7 medlemmer)
- Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalg (7 medlemmer)
- Frednings- og Miljøudvalg (5 medlemmer)
- Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke (5 medlemmer)

OM UDVALGENE

Næst efter gennemførelse af Inatsisartuts samlinger er arbejdet i udvalgene Inatsisartuts vigtigste aktivitet.

Inatsisartut nedsætter hvert år de lovpligtige og stående udvalg. Udvalgene har til hovedopgave at gennemgå og afgive betænkning om de lov- og beslutningsforslag, som Inatsisartut henviser til udvalgsbehandling. Udvalgene holder sig tillige ajour med deres arbejdsområde og fører tilsyn med, at forvaltningen

under Naalakkersuisut holder sig inden for lovens rammer, som følger af lovgivning eller af hensynet til god forvaltningsskik. Hvert udvalg består af fem medlemmer (eller hvor særlige forhold gør sig gældende af syv) af Inatsisartut. Valg til udvalgene foretages ved anvendelse af d'Hondts metode. Finans- og Skatteudvalg samt Revisionsudvalg nedsættes ved hver forårssamling. Resten af de stående og lovpligtige udvalg nedsættes ved efterårssamlingens begyndelse.

UDVALGENES VIRKSOMHED

Udvalg	Samråd	Foretræder	Udvalgsrejser	Orienteringsbesøg og -møder
Lovpligtige udvalg				
Udvalg for Forretningsordenen	-	-	-	-
Udvalg til Valgs Prøvelse	-	-	-	-
Finans- og Skatteudvalg	5	3	2	1
Revisionsudvalg	2	0	0	0
Lovudvalg	1	0	1	10
Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg	4	3	4	4
Stående udvalg				
Ad hoc udvalget vedr. Forfatningskomm.	-	-	-	-
Anlægsudvalg	0	0	1	2
Erhvervs- og Råstofudvalg	2	1	1	6
Familie- og Sundhedsudvalg	5	12	1	11
Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalg	2	2	0	4
Frednings- og Miljøudvalg	0	0	0	4
Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke	1	4	1	3
I alt	22	25	11	45

SAMRÅD

Et udvalg kan til enhver tid kalde et naalakkersuisut-medlem i samråd, når udvalget ønsker en forklaring på et forhold, som har vakt udvalgets opmærksomhed eller utilfredshed. Et samråd kan også indkaldes med henblik på at indhente oplysninger, f.eks. vedrørende et fremsat lovforslag. Endelig forekommer samråd, som har karakter af generelle eller specifikke politiske drøftelser inden for udvalgets og det pågældende naalakkersuisutmedlems område.

Gennem sådanne samråd kan udvalget holde sig orienteret om (og evt. påvirke) aktuelle overvejelser på naalakkersuisutområdet. Et samråd kan efter et udvalgs egen bestemmelse afvikles som et åbent eller lukket samråd. At et samråd er åbent vil sige, at offentligheden har adgang til at overvære samrådet. Lukkede samråd er derimod ikke tilgængelige for offentligheden.

Seminarer og konferencer	Interne udvalgsmøder	Betænkninger FM/EM
-	5	-
-	1	-
3	38	15
1	13	0/1
0	26	7/5
4	17	2/1
-	-	-
1	8	4/2
1	25	3/2
1	18	19/8
1	6	2
0	12	1/2
2	23	11
14	192	85

FORETRÆDE

Udvalgene i Inatsisartut modtager jævnligt henvendelser fra foreninger, organisationer, virksomheder og kommuner m.v., som ønsker at få foretræde for et udvalg for at gøre opmærksom på bestemte problemstillinger.

Under foretrædet gives deputationen først lejlighed til mundtligt at fremlægge sit budskab. Udvalget har herefter mulighed for at stille spørgsmål til

deputationen. Det pågældende udvalg kan lade de informationer og synspunkter, som modtages fra organisationer m.v., indgå i udvalgets videre overvejelser.

Udvalg for Forretningsordenen

	2020	2021	2022	2023
Samråd	-	-	-	-
Foretræder	-	-	-	-
Udvalgsrejser	-	-	-	-
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	-	-	-	-
Orienteringsbesøg og -møder	-	-	-	-
Seminarer og konferencer	-	-	-	-
Interne udvalgmøder	4	3	5	5
Betænkninger FM/EM	-	-	-	-

FOKUSOMRÅDER

Udvalget for forretningsordenen har afholdt 5 møder i 2023. Udvalget har i 2023 haft fokus på gennemgang af forretningsordenen med henblik på at fremsætte forslag til ændringer. Dette arbejde er ikke færdiggjort. Udvalget har behandlet forslag til Inatsisartut bevillinger for 2024 samt en tillægsbevilling til Ombudsmandens institution til driftsbevillingen. Tillægsbevillinger til Inatsisartut og Ombudsmandens institution fremgår

af Inatsisartuts hjemmeside under bevillingsafgørelser.

FAGOMRÅDER

Inatsisartuts Formandskab udgør sammen med en af Inatsisartut valgt repræsentant for hvert parti eller kandidatforbund, der ikke er repræsenteret i Formandskabet, Inatsisartuts Udvalg for Forretningsordenen.

Udvalget har det øverste ansvar for godkendelse af Formandskabets forslag til Inatsisartuts budget. Det er Formandskabets opgave at udarbejde budgettet, hvorefter Udvalget for Forretningsordenen godkender det.

Udvalget træder herudover kun sammen efter behov, og i det omfang Inatsisartut anmoder udvalget om det.

Udvalg til Valgs Prøvelse

	2020	2021	2022	2023
Samråd	-	-	-	-
Foretræder	-	-	-	-
Udvalgsrejser	-	-	-	-
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	-	-	-	-
Orienteringsbesøg og -møder	-	-	-	-
Seminarer og konferencer	-	-	-	-
Interne udvalgmøder	13	5	5	1
Betænkninger FM/EM	-	-	-	-

FOKUSOMRÅDER

Udvalget til Valgs Prøvelse har afholdt 1 møde i 2023 om sager der forelægges for udvalget.

Udvalget træder kun sammen efter behov og i det omfang Inatsisartut anmoder udvalget om det. Udvalget har herudover flere sager, der ofte behandles skriftligt via email.

FAGOMRÅDER

Udvalget til Valgs Prøvelse nedsættes efter Forretningsordenens § 7, stk. 1, på den konstituerende samling og ved Inatsisartutårets begyndelse.

Udvalget afgiver indstilling til Inatsisartut omkring forhold, der i almindeligt omdømme kunne gøre et medlem uværdigt til at være medlem af Inatsisartut og Naalakkersuisut, jf. Forretningsordenens § 2 og 6, stk. 1-2.

Endvidere forelægges udvalget spørgsmål til afgørelse efter Inatsisartutlov om Inatsisartut og Naalakkersuisut § 25, vedrørende Formændene for Inatsisartut og Naalakkersuisut samt medlemmer af Naalakkersuisut, om deres mulige bevarelse af hverv og erhverv i offentlige eller private virksomheder, som vedkommende måtte ønske fortsat at varetage.

Finans- og Skatteudvalg

	2020	2021	2022	2023
Samråd	6	4	4	5
Foretræder	10	5	4	3
Udvalgsrejser	6	1	2	2
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	468.178	292.555	284.332	574.311
Orienteringsbesøg og -møder	31	11	8	1
Seminarer og konferencer	3	1	4	3
Interne udvalgsmøder	66	36	48	38
Betænkninger FM/EM	2/12	2/9	14	15

FOKUSOMRÅDER

Finanslov, tillægsbevillinger, orienteringssager.

Finans- og Skatteudvalget har den lovbestede opgave at afgive betænkning over forslag til landskassens budgetter mellem første og anden behandling af finanslovsforslaget fremsat af Naalakkersuisut. Som led i forberedelsen til dette afholder udvalget normalt et

budgetseminar i Nuuk med henblik på at gennemgå finanslovsforslaget og stille de spørgsmål til Naalakkersuisut udvalget finder nødvendige. Udvalget behandlede således på denne måde Naalakkersuisuts finanslovsforslag 2024.

Finans- og Skatteudvalget har desuden den lovbestede

FAGOMRÅDER

Behandling af det årlige finanslovsforslag (udvalget afgiver betænkning til 2. og 3. behandlingen)

Behandling af Naalakkersuisuts ansøgninger om bevillinger, der på tidspunktet for finanslovens vedtagelse ikke kunne forudses

Løbende kontrol gennem indhentning af redegørelser fra og spørgsmål til Naalakkersuisut samt afholdelse af samråd med medlemmer af Naalakkersuisut

Generel økonomisk politik (rammerne for bevillingslovene), herunder de overordnede, økonomiske prioriteringer

te opgave at godkende afholdelse af udgifter til formål, som ikke kunne forudses ved finanslovens vedtagelse. Disse godkendelser sker på vegne af Inatsisartut. I 2023 har udvalget behandlet 22 af sådanne sager. De af Finans- og Skatteudvalget godkendte udgifter samles på en årlig tillægsbevillingslov. Under forårssamlingen 2023 blev tillægsbevillingsloven for 2023 dog ikke henvist til udvalgets behandling.

Herover fremsender Naalakkersuisut gennem året et antal orienteringssager til Finans- og Skatteudvalget. Orienteringssagerne vedrører sager der har betydning for Grønlands økonomi. Finans- og Skatteudvalget modtog 45 sager i 2023.

Udvalget herudover deltog i Naalakkersuisuts bestyrelsesseminar for de Selvstyrejede selskaber, og været på en orienteringsrejse i København og Bruxelles. Endelig har udvalget som sædvanligt deltaget i Det Økonomiske Råds Seminar.

Behandling af lov- og beslutningsforslag henvist af Inatsisartut

Indkomstskat

Skattebegunstigede opsparinger

Afgifter

SAMRÅD

Dato	Deltager(e)	Formål
20.8.	Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter, Erik Jensen	Samråd i forbindelse med udvalgets behandling af EM2023/62
8.11.	Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter, Erik Jensen	Samråd i forbindelse med udvalgets behandling af EM2023/23, EM2023/24 og EM2023/112
15.11.	Naalakkersuisoq for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø, Kalistat Lund	Samråd i forbindelse med 3. behandlingen af FFL2024
15.11.	Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter, Erik Jensen	Samråd i forbindelse med 3. behandlingen af FFL2024
11.12.	Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter, Erik Jensen	Samråd som opfølgning på oplysningen om, at Naalakkersuisut har godkendt løbende fragtstigninger for Royal Arctic Line

FORETRÆDER

Dato	Deltager(e)	Formål
21.2.	Repræsentanter for Ilisimatusarfik	Ilisimatusarfiks vision for SILA bacheloruddannelse i biologi
26.5.	Repræsentanter for Foreningen Uummat	Oplysning om Foreningen Uummat
2.10.	Repræsentanter for PPK	Oplysning om PPK's virke

UDVALGSREJSER

Dato	Sted	Formål
10.-13.2.	Ilulissat	Møde med kommunens Økonomiudvalg om en række punkter
26.-29.6.	København og Bruxelles	Orienteringsrejse

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
13.2.	Økonomiudvalget for Qaasuitsup Kommunia	Orienteringsmøde om forskellige udfordringer i kommunen samt generel orientering
23.6.	Det grønlandske Patienthjem v/ Birtha Bianco, Leder af Det Grønlandske Patienthjem	Orientering om Patienthjemmets aktiviteter
23.6.	Besøg hos Den Grønlandske Repræsentation v/ Jens Heinrich, Repræsentationschef	Orientering om repræsentationens aktiviteter
23.6.	Det Grønlandske Hus København v/ Direktør Leise Johnsen	Orientering om Husets aktiviteter
23.6.	Danmarks Nationalbank v/ PA for nationalbankdirektør Signe Krogstrup	Orientering om Nationalbankens opgaver og aktiviteter.
27.6.	Grønlands Repræsentation i Bruxelles v/ Missionschef Inuuteq Holm	Præsentation af missionens arbejde og Grønlands aftaleforhold med EU
27.6.	Ambassaderåd Nadja Lauridsen	Introduktion til EU, beslutningsprocesserne og interne forhandlinger
27.6.	Budgetattaché Frederik Lisberg	EU's budget
27.6.	Matthias Dalig - Europa Kommissionen	Grønlandsbeslutningen og EU Capacity Facility
28.6.	- Europa-Kommissionen	Horizon Europemed DG Research and Innovation
28.6.	Medlem af Europa-Parlamentet Kira Marie Peter-Hansen Europa-Parlamentet	Præsentation af opgaver
28.6.	Møde og rundvisning i Europa-Parlamentet	Medlem af Europa-Parlamentet Christel Schaldemose
28.6.	Middagsmøde	Ambassadør Per Fabricius Andersen og ambassadesekretær Yolande Thyregod Kollberg
29.6.	Rue Joseph II 99	Møde med DG MARE vedr. EU-GL fiskeriaftale
29.6.	Lida Skifte Lennert, DANATO, NATO HQ Diplomat for Naalakkersuisut til Kongeriget Danmarks faste repræsentation ved NATO	Rundtur i NATO's hovedkvarter
29.6.	NATO-ambassadør Lone Dencker Wisborg	NATO og den sikkerhedspolitiske udvikling
29.6.	Ambassaderåd Lida Skifte Lennert og Michael Byriel Harbech	NATO's arbejde med Arktis og Det Høje Nord

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
21.-24.6.	Nuuk	Budgetseminar - gennemgang af Naalakkersuisuts finanslovsforslag for 2024
10.-12.2.	Naalakkersuisut samt bestyrelser og direktioner for de Selvstyrejede selskaber	Naalakkersuisuts bestyrelsesseminar

Finansudvalget ved NATO's hovedkvarter.

Møde i Grønlands Repræsentation. På billedet ses, fra venstre: Mariia Simonsen, Hans Peter Poulsen, Sakarias Amondson, Lars Poulsen, Kuno Fencker, Pele Broberg, Jens-Frederik Nielsen og Asii Chemnitz Narup.

Møde med Medlem af Europa-Parlamentet Kira Marie Peter-Hansen. På billedet ses, fra venstre: Kuno Fencker, Asii Chemnitz Narup, Jens-Frederik Nielsen, Kira Marie Peter-Hansen, Hans Peter Poulsen, Mariia Simonsen, Lars Poulsen og Pele Broberg.

Møde ved EU-kommissionen Horizon Europe med DG Research and Innovation. På billedet ses, fra venstre: Jens-Frederik Nielsen, Pele Broberg, Lars Poulsen, tolk Ole Heinrich, Inuuteq H. Olsen, Asii Chemnitz Narup, Kuno Fencker, Mariia Simonsen, Hans Peter Poulsen og Jórún Vágshegg.

Revisionsudvalg

	2020	2021	2022	2023
Samråd	0	2	0	2
Foretræder	0	0	0	0
Udvalgsrejser	0	0	01	0
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	33.931	3.264	66.248	16.440
Orienteringsbesøg og -møder	0	1	2	0
Seminarer og konferencer	1	1	1	1
Interne udvalgmøder	24	12	17	13
Betænkninger FM/EM	1	0/1	0/1	0/1

FOKUSOMRÅDER

Revisionsudvalgets hovedopgave er at gennemgå landskassens regnskab og revisionens bemærkninger hertil. Regnskabet for 2022 blev fremlagt til 1. behandling i Inatsisartut under forårssamlingen. Herefter gennemgik Revisionsudvalget regnskabet, de regnskabsmæssige forklaringer og revisors bemærkninger. På baggrund heraf har Revisionsudvalget stillet afklarende/supplerende spørgsmål til Naalakkersuisut i henhold til regnskabet for de forskellige ressortområder.

Revisionsudvalget har herefter udarbejdet betænkning til landskassens regnskab. Betænkningen indgår i 2. behandlingen i Inatsisartut under efterårssamlingen.

Revisionsudvalgets opgave er desuden at føre parlamentarisk kontrol med forvaltningens brug af offentlige midler. Revisionsudvalget kan derfor vurdere sager, der i øvrigt kan have relevans for vurderingen af forvaltningen af offentlige midler. I 2023 har Revisionsudvalget særligt været interesseret i Forfatningskom-

FAGOMRÅDER

Bedømme om udgifter og indtægter er disponeret i overensstemmelse med givne bevillinger

Bedømme om Selvstyrets værdier er forvaltet økonomisk forsvarligt og stille forslag til interne regler, der forfølger dette sigte

Stille forslag til forbedringer af Landskassens regn-

skabssystem i det omfang, udvalget finder det påkrævet
Tage stilling til revisionsprotokollater og beretninger modtaget fra ekstern revision samt Naalakkersuisuts redegørelse herfor

Afgive indstilling til Inatsisartut om regnskabets godkendelse

missionens arbejde og forvaltningen af midlerne afsat hertil samt voldgiftssagen anlagt af London Mining A/S mod Grønlands Selvstyre. Dette resulterede i, at Revisionsudvalget under efterårssamlingen fremlagde en

tillægsbetænkning. Herudover har Revisionsudvalget været optaget af undersøgelsen af GFLK med henblik på at styrke fiskerilicenskontrollen i Grønland samt oprydningsarbejdet efter KNI-skandalen.

SAMRÅD

Dato	Deltager(e)	Formål
19.10.	Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke	Forbrugte midler i det grønlandsk/danske tværgående samarbejde om en styrket indsats for børn og unge i Grønland
9.11.	Naalakkersuisoq for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling	Drøftelse af voldgiftssagen

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
6.6.	Regnskabsseminar, Nuuk	Revisionsudvalget, Deloitte
9.6.	Regnskabsseminar, Nuuk	Revisionsudvalget, Deloitte

Lovudvalg

	2020	2021	2022	2023
Samråd	0	0	1	1
Foretræder	0	0	2	0
Udvalgsrejser	0	0	0	1
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	19.868	0	171.856	38.514
Orienteringsbesøg og -møder	5	2	2	10
Seminarer og konferencer	0	0	1	0
Interne udvalgmøder	10	12	14	26
Betænkninger FM/EM	4/4	-/8	9/14	7/5

FOKUSOMRÅDER

Det er Lovudvalgets hovedopgave at behandle de forslag, der af Inatsisartut henvises til udvalgets behandling. Lovudvalget varetager herudover en række opgaver, som er pålagt udvalget iht. Inatsisartutloven om Ombudsmanden for Inatsisartut.

Inden for sit fagområde er Lovudvalget også forpligtet til at holde sig ajour med udviklingen og føre tilsyn med, at Naalakkersuisut holder sig inden for de rammer, som følger af lovgivningen og god forvaltningskik.

I 2023 har Lovudvalget særligt haft følgende fokusområder i forbindelse med afgivelse af betænkninger til i alt 14 beslutningsforslag.

Først og fremmest må nævnes Forfatningskommissionens udkast til en forfatning, som blev afleveret den 30. marts 2023. Spørgsmålet var herefter, om der skulle arbejdes videre med forfatningen, og hvordan der i givet fald kunne lægges op til en bred offentlig debat. Lovudvalget indstillede et ændringsforslag til vedtagelse,

FAGOMRÅDER

Lov om Grønlands Selvstyre

Ombudsmanden for Inatsisartut

Inatsisartut og Naalakkersuisut, herunder medlemmer af Naalakkersuisuts ansvarlighed

Vederlag til medlemmer af Inatsisartut og Naalakkersuisut

Spørgsmål i øvrigt om Grønlands Selvstyre

Valg til Inatsisartut, Kommuner og bydagebestyrelser samt spørgsmål i øvrigt om Grønlands administrative og kommunale forhold, herunder kommunernes adgang til at investere i erhvervsvirksomheder (kommunalfuldmagten)

Ikraftsættelse af love for Grønland, tiltrædelse af traktater mv., som afgrænset i Selvstyreloven

Tinglysning, pant, matrikel og andre ejendomsretlige

hvorefter Naalakkersuisut skal udarbejde en plan for, hvordan der kommer en bred offentlig debat. Inatsisartut vedtog ændringsforslaget, og senest under forårs-samlingen 2024 skal planen forelægges for Lovudvalget til kommentering.

Endvidere har Lovudvalget også afgivet betænkninger til beslutningsforslag vedr. følgende emner: Hjemtagelse af sagsområder fra staten, forebyggelse og bekæmpelse af korruption, sikring af grænsekontrol og græn-

seovervågning, selvstændig kriminalisering af psykisk vold, retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger, økonomisk kriminalitet, herunder hvidvaskning, børns retsstilling, initiativer mod digitale krænkelser og seksuelle overgreb, oprettelse af et såkaldt inuit-register samt et tilhørende valgregister og anerkendelse af grønlandere i Danmark som et mindretal.

SAMRÅD

Dato	Deltager(e)	Formål
08.11	Naalakkersuisoq for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling.	Samråd om ligestilling og anti-diskrimination.

UDVALGSREJSER

Dato	Sted	Formål
28.01 - 02.02	København.	Retsforhold.

forhold samt stednavne

Immaterielle rettigheder

Forsikringsaftaler og forsikringsvirksomhed

Retspleje

Kriminalloven

Politiret

Forvaltningsret

Flaget

Ansættelsesret, herunder tjenestemænd

Relationer til de danske myndigheder

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
30.01	Røde Kors.	Orientering om mentorordning for indsatte.
30.01	Institut for Menneskerettigheder.	Orientering om hadforbrydelser.
31.01	Rigspolitiet.	Orientering om den bemandings-, bygnings- og udstyrmæssige status for politiet i Grønland samt om planerne vedr. disse forhold.
31.01	Det Grønlandske Hus i København.	Orientering om ordningen med bistandsværger for indsatte.
31.01	Folketingets Grønlandsudvalg og Retsudvalg.	Drøftelse af hadforbrydelser, finansieringen af tiltag på justitsområdet, manglen på data om forholdene i de grønlandske anstalter og detentioner samt EU´s kørekortdirektiv.
31.01	Herstedvester Fængsel.	Orientering om de indsattes forhold og om udfordringerne i forbindelse med overførslen af indsatte til den nye anstalt i Nuuk.
09.10	Naalakkersuisoq for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling,	Orientering om konfliktmægling.
16.10	Politidirektøren.	Orientering om sanktionsniveauet ved smugling og salg af euforiserende stoffer.
20.10	Ombudsmanden for Inatsisartut.	Orientering om Ombudsmandens årsberetning for 2022.
01.11	Naalakkersuisoq for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling.	Orientering om ligestilling og anti-diskrimination.

Christiansborg den 31. januar 2023: Inatsisartuts Lovudvalg sammen med Folketingets Grønlandsudvalg og Retsudvalg. Medlemmer af Erhvervs- og Råstofudvalget sammen med 3 medlemmer af lokaludvalget.

Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg

	2020	2021	2022	2023
Samråd	1	2	2	4
Foretræder	2	1	6	3
Udvalgsrejser	0	1	1	4
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	10.280	53.090	38.734	785.178
Orienteringsbesøg og -møder	13	10	10	4
Seminarer og konferencer	3	2	7	4
Interne udvalgmøder	6	5	12	17
Betænkninger FM/EM	0/2	0/0	0/0	2/1

FOKUSOMRÅDER

I løbet af 2023 lå fokusområdet for arbejdet i Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg primært på handel og samhandel med USA.

Udvalget deltog som observatør ved NATO Parlamentariske Forums årlige session i København, og det markerede første gang, udvalget var repræsenteret ved dette forum. En orienteringsrejse til Island blev også

gennemført med det formål at undersøge nærmere om Islands aftale med NATO. Det er værd at bemærke, at Island er det eneste land i verden, der er medlem af NATO uden at have eget militær.

Desuden fulgte udvalget nøje udviklingen af den kommende beredskabsuddannelse i Kangerlussuaq samt rammeaftalen om forsvarrets tilstedeværelse i samme

FAGOMRÅDER

Udenrigs- og sikkerhedspolitik

Forsvarsaftalen

Arktisk Råd

EU

FN

Besøg ina.gl/udvalg for en uddybende opstilling af udvalgets fagområder.

område. Der blev lagt særlig vægt på cybersikkerhed i Grønland, hvor udvalget rettede opmærksomheden mod truslen fra cyberangreb.

Af særlig betydning var også udvalgets deltagelse i et fælles møde mellem parlamentarikere inden for udenrigsanliggender inden for Rigsfællesskabet, der for første gang fandt sted i Nuuk og involverede tre lande.

SAMRÅD

Dato	Deltager(e)	Formål
3.3.	Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel	Vedrørende verserende udenrigspolitiske sager
26.5.	Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel	Kommissorium for Udredning af omstændighederne omkring afviklingen af Grønlands kolonistatus
10.8.	Formanden for Naalakkersuisut og Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur	En rammeaftale om forsvarets tilstedeværelse i Kangerlussuaq
4.12.	Naalakkersuisoq for Selvstændighed og Udenrigsanliggender	Vedrørende verserende udenrigspolitiske sager

FORETRÆDER

Dato	Deltager(e)	Formål
10.2.	Lektor ved Center for Arktiske Sikkerhedsstudier, Forsvarsakademiet, Jeppe Strandsbjerg	Nordamerikansk forsvarssamarbejde om Arktis
12.6.	Arktisk Kommando, Nikolaj Lundsteen	Beredskabsuddannelse i Kangerlussuaq
13.10.	Digitaliseringsstyrelsen, Katrine Hjelholt Nathanielsen og Tusass, Nikolaj Christoffersen og Flemming Drechsel	Cybersikkerhed i Grønland

UDVALGSREJSER

Dato	Sted	Formål
5.-14.9.	Island og USA	Orienteringsrejse til Grønlands Repræsentation i Island og Washington D.C samt Portland Maine
6.-10.10.	København	NATO's årlige sessions møde som observatør
24.-29.11.	Island	Møde med Generalsekretæren for Islands Nationale Sikkerhedsråd og Keflavik airbase

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
17.2.	Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel	Orientering om oprettelsen af beredskabsuddannelsen i Kangerlussuaq og aktuelle udenrigs- og sikkerhedspolitiske emner.
20.4.	Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel	Vedrørende verserende udenrigspolitiske sager.
14.8.	Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel	Orientering om status på Arktisk Kapacitetspakke og Arktisk Råd.
1.9.	Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel	Drøftelse om handel mellem Grønland og USA.

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
1.-2.2.	U.S. - Greenland Business Forum, Nuuk	Import, eksport og turisme, arrangørerne er Departementet for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel sammen med U.S. Consulate i Nuuk samt relevante aktører var med.
8.-9.2.	EU Arctic Forum and Indigenous Peoples' Dialogue, Nuuk	Konference om udvikling i Arktis og diskussion om fremtidige udfordringer og arktiske spørgsmål, der påvirker oprindelige folk.
15.2.	Webinar: The Arctic Council in the shadow of the War in Ukraine Confirmation	Oplæg og diskussion mellem embedsmænd og eksperter fra Danmark, Grønland, Norge og Finland om den nuværende og fremtidige tilstand i Arktisk Råd efter Ruslands invasion af Ukraine.
22.8.	Webinar: Det grønlandske samfunds robusthed, hvis søkablerne knækker	Fokuset på webinarret var, hvordan internet-forsyningsikkerheden i Grønland kan øges.

Møde med medlem af Repræsentanternes Hus for Maine, Chellie Pingree. På billedet ses, fra venstre: Doris J. Jensen, Pele Broberg, Kuno Fencker, Chellie Pingree og Mariia Simonsen.

Møde med Andrew Winternitz, Direktør for Europa - og NATO-politik, U.S. Department of Defence. På billedet ses, fra venstre: Kuno Fencker, Doris J. Jensen, Andrew Winternitz og Pele Broberg.

Møde med Senator Lisa Murkowski (Alaska). På billedet ses, fra venstre: Pele Broberg, Mariia Simonsen, Alaskas Senator Lisa Murkowski, Doris J. Jensen og Kuno Fencker.

Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalg

	2020	2021	2022	2023
Samråd	13	7	3	2
Foretræder	4	2	2	2
Udvalgsrejser	1	1	1	0
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	8.472	178.430	99.594	34.106
Orienteringsbesøg og -møder	2	5	4	4
Seminarer og konferencer	1	0	2	1
Interne udvalgmøder	28	12	14	6
Betænkninger FM/EM	5/0	0/7	6	2

FOKUSOMRÅDER

En bred vifte af udvalgets kerne emner var oppe at vende i 2023.

To udvalgsmedlemmer deltog til EU Arctic Forum and Indigenous Peoples' Dialogue 8.-9. februar.

Fangst- og jagtloven var til 2. og 3. behandling ved forårssamlingen, hvortil udvalget intensivt og omhyggeligt drøftede forslagets forskellige aspekter. Til dette

fik udvalget også et foretræde fra en Østgrønlandsk fangerforening, samt, at udvalget befattede spørgsmål til Naalakkersuisut om lovforslaget.

Udover fangst- og jagtloven, var forslag om fangstregion til behandling i udvalget og havde 2. behandling til forårssamlingen i Inatsisartut.

Den kommende fiskerilov fyldte i 2023. Udvalget var

FAGOMRÅDER

Erhvervsmæssigt fiskeri og ikke-erhvervsmæssigt fiskeri

Kontrol med fiskeri, licenser og kvotefordeling

Indhandlingsrapportering, indhandling og produktion af fisk, fangst og landbrugsprodukter

Erhvervsmæssig fangst og ikke-erhvervsmæssig fangst af havpattedyr, landpattedyr og fugle (dog ikke fredningsspørgsmål)

Befordringsmidler under jagt

Fangst- og jagtbeviser

Landbrug

Besøg ina.gl/udvalg for en uddybende opstilling af udvalgets fagområder.

til orienteringsmøde med Naalakkersuisut, samt holdt møder med andre interessenter desangående.

Af andre anliggender for udvalget var bl.a. sælskindsproduktion, torske- og krabbefiskeri med mere.

SAMRÅD

Dato	Deltager(e)	Formål
30.3.	Naalakkersuisoq for Fiskeri og Fangst	Ombudsmandens kritik af Departement for Fiskeri og Fangst, samt KNAPK bemærkninger
9.11.	Naalakkersuisoq for Fiskeri og Fangst	Fiskerilicens til personer udenfor aldersgruppen 18-29 år. Kulturkvoter. Hvidhvaler i Østgrønland. Hjælp til fangere og fiskere.

FORETRÆDER

Dato	Deltager(e)	Formål
17.1.	Repræsentanter fra TAPP, Tasiilaq fangerforening.	Isbjørnefangst iht. Inatsisartutlov om fangst og jagt.
6.10.	Repræsentanter fra QAK	Præsentation af QAK, fiskeriloven.

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
12.5.	Fællesorienteringsmøde sammen med Erhvervsudvalget med repræsentanter fra Great Greenland	Drøftelse af indhandlingsforhold og udvikling
15.5.	Orienteringsmøde med Naalakkersuisoq for Fiskeri og Fangst	Torske- og krabbefiskeri
16.10.	Naalakkersuisoq for Fiskeri og Fangst	Fiskeriloven
13.11.	Repræsentanter fra Royal Greenland	Bemanding, Nutaaq og udvikling i fiskeri

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
8.-9.2.	EU Arctic Forum and Indigenous Peoples' Dialogue, Nuuk	Diverse interessenter. EU, Arktis og oprindelige folk.

Familie- og Sundhedsudvalg

	2020	2021	2022	2023
Samråd	1	0	3	5
Foretræder	4	1	7	12
Udvalgsrejser	1	0	1	1
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	236.849	102.562	177.378	88.538
Orienteringsbesøg og -møder	12	7	25	11
Seminarer og konferencer	1	1	3	1
Interne udvalgsmøder	22	10	26	18
Betænkninger FM/EM	2/8	0/9	14/16	19/8

FOKUSOMRÅDER

Udvalget har i året 2023 gået i dybden med udvalgsbehandling af medlemsforslag og haft særligt mange møder og foretræde i forbindelse med disse. Udvalget har haft særligt fokus på FN's Børnekonvention og har fulgt godt med i Naalakkersuisuts planer for udarbejdelsen af handlingsplanen for efterlevelse af Børnekonventionen. Udvalget har også holdt mange møder

om anbringelser, både med Naalakkersuisut og Kommuneqarfik Sermersooq. Udvalget har i den forbindelse fundet det vigtigt at inddrage MIO's ekspertise og viden.

Udvalget har også haft fokus på sagen om Ivaaraq og spiralsagen. Derudover har udvalget også haft fokus på børnepsykiatrien og psykiatri generelt, hvor udval-

FAGOMRÅDER

Socialvæsenets styrelse og organisation

Nordisk konvention om social tryghed

Handicapområdet

Familieretlige regler

Børn og unge området

Særlige institutioner for voksne

Sociale sikringsydelser

Internationale forhold

Finanslove

Sundhedsvæsenet i Grønland

get fik et særligt indblik i de udfordringer der er på området via forskellige møder med Naalakkersuisoq og medarbejderne i psykiatrien. Udvalget har haft et godt samarbejde med Finans- og Skatteudvalget i forbindelse med dette.

På Ældreområdet har udvalget behandlet lovforslag om alderspension og i den forbindelse været aktive for at få dybdegående information om konsekvenserne af de kommende lovændringer.

Derfor har udvalget berørt mange af deres fagområder i 2023 og har således haft et aktivt år.

SAMRÅD

Dato	Deltager(e)	Formål
24.3.	Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Familier og Sundhed	Ventetid til udredning i børne- og ungepsykiatrien
16.5.	Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender	Ændringer til Inatsisatutlov om alderspension og regulering efter partners indkomst
25.5.	Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender	Naalakkersuisuts Ældrestrategi og demensområdet
19.10.	Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke samt medlemmer af Revisionsudvalget	Status på det dansk/ grønlandske samarbejde om børn og unge, døgninstitutionsområdet samt Inatsisartutlov om støtte til børn
22.12.	Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke	Planerne for håndtering af en sag om børn i Qeqqata Kommunian samt Naalakkersuisuts samarbejde med kommunen

Sygdomme

Folkesundhed og folkesundhedsprogram

Forebyggelse

Lægemedler

Svangerskab og fødsel

Tandpleje

Internationale konventioner om sundhed

Tobak og sikring af røgfri miljøer

Kontrol med levnedsmidler (veterinære krav)

FORETRÆDER

Dato	Deltager(e)	Formål
24.1.	Foreningen "Sugisaq"	At sætte fokus på pårørendes muligheder for at få hjælp i dagligdagen med familiemedlemmer som har psykisk sygdom
25.4.	Mentor Immanuel	Tvangsfjernelse af grønlandske børn samt forældrekompetenceundersøgelser i Danmark
8.5.	Det Grønlandske Politi	Politiets perspektiver på punkt 70 som handlede om redegørelse om ulemper og fordele ved at legalisere cannabis
15.5.	Atorfillit Kattuffiat	I forbindelse med udvalgsbehandling af punkt 68 og 69 som handlede om Handlingsplan for efterlevelse af FN's Børnekonvention 2023-2030 og særlig indsats for udsatte børn og unge
15.5.	MIO- Børnetalsmanden	I forbindelse med udvalgsbehandling af punkt 68 og 69 som handlede om Handlingsplan for efterlevelse af FN's Børnekonvention 2023-2030 og særlig indsats for udsatte børn og unge
15.5.	UNICEF	I forbindelse med udvalgsbehandling af punkt 68 og 69 som handlede om Handlingsplan for efterlevelse af FN's Børnekonvention 2023-2030 og særlig indsats for udsatte børn og unge
15.5.	NAJORTI- Kalallit Meerartaat/ Grønlandske Børn	I forbindelse med udvalgsbehandling af punkt 68 og 69 som handlede om Handlingsplan for efterlevelse af FN's Børnekonvention 2023-2030 og særlig indsats for udsatte børn og unge
25.5.	Ældretalsmanden	Hilse på den nyudnævnte Ældretalsmand
26.5.	Peqatigiiffik Uummat/ Foreningen Uummat samt Finans- og Skatteudvalget	Foreningens arbejde og fremtidige planer
13.9.	National Sorgcenter	Samarbejde med Grønland og fremtidige planer
1.11.	To ansatte i MIO	Nedbringelse af børn udenfor hjemmet, punkt 111
22.12.	Politidirektøren	Sagen om Nuuk Outdoor og anbragte børn

UDVALGSREJSER

Dato	Sted	Formål
16.-23.3.	Qaqortoq, Narsaq, Eqalugaarsuit	Børne- og sundhedsområdet

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
5.1.	Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Familier og Sundhed	Orientering om Handlingsplan for Efterlevelse af FN's Konvention om Barnets rettigheder 2023-2030
20.2.	Naalakkersuisoq for Sundhed, psykiatrisk områdeledelse samt Sundhedsledelsen sammen med Finans- og Skatteudvalget	Orientering om rammerne for psykiatrien samt udfordringer med bemanning og rekruttering af sundhedsfagligt personale til psykiatrien
21.4.	Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender	Boligsikring og boligtilskud
30.8.	Naalakkersuisoq for Børn, Unge og Familier	Orientering om opdatering af "Handlingsplan for efterlevelse af FN's Konvention om Barnets rettigheder"
21.9.	Naalakkersuisoq for Sundhed	Orientering om sundhedsfaglig behandling af børn
2.10.	Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender	Status for arbejdet med FM2022/ 76 om redegørelse om hvordan vi kan sikre en økonomisk tryktilværelse for borgere med kræftdiagnose eller livstruende sygdom
9.10.	Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender	Orientering om ændringen i Inatsisartutlov om alderspension og Inatsisartutlov om førtidspension, punkt 26
17.10.	Naalakkersuisoq for Sundhed	Orientering om status på spiralsagen
30.10.	Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender	Orientering om arbejdet med ændringer i Inatsisartutlov om orlov til medfader så de på lige fod med medmor kan få orlov i forbindelse med graviditet, fødsel og adoption, punkt 47
6.11.	Peqqissaasut Kattuffiat	Rekruttering og fastholdelse
22.12.	Borgmesteren i Kommuneqarfik Sermersooq	Sag om anbragte børn og muligheder for anbringelser

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
9.-11.1.	Seminar "Fremtidens Familier - trygge, aktive og kærlige"	Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Familier og Sundhed

På besøg hos Akilliit- et hjem for anbragte børn og unge. På billedet ses medarbejdere fra Akilliit samt udvalgets medlemmer. Eqluk Høegh, Hans Peter Poulsen, Mala Høy Kúko og Dines Mikaelen.

Udvalget til et møde med personale fra Kommune Kujalleq. Fra udvalget ses, Eqaluk Høegh, Mala Høy Kúko, Dines Mikaelson, Hans Peter Poulsen.

Udvalget med den sundhedsfaglige medarbejder i sygeplejestationen i Eqlugaarsuit. Fra udvalget ses, fra venstre: Dines Mikaelson, Mala Høy Kúko, Hans Peter Poulsen og Eqluk Høegh.

På besøg i Regionssygehuset i Qaqortoq. Udvalget fik rundvisning i hele sygehuset og et oplæg om sundhedsbetjeningen i hele regionen. På billedet ses udvalget med ledende sygeplejersker samt en læge. Fra udvalget ses: Eqluk Høegh, Hans Peter Poulsen, Mala Høy Kúko og Dines Mikaelen.

Ambulance i Narsaq.

Udvalget med borgmester Stine Egede i Kommune Kujalleq. Udvalget havde gode drøftelser om børneområdet og aktuelle sager i kommunen under mødet. På billedet ses, fra venstre: Eqaluk Hægh, Mala Høy Kúko, Stine Egede, Hans Peter Poulsen og Dines Mikaelson.

Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

	2020	2021	2022	2023
Samråd	3	0	0	1
Foretræder	1	2	9	4
Udvalgsrejser	2	0	0	1
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	224.632	66.162	17.679	71.148
Orienteringsbesøg og -møder	12	6	5	3
Seminarer og konferencer	0	0	7	2
Interne udvalgmøder	11	0	15	23
Betænkninger FM/EM	3/3	0/9	10/5	11

FOKUSOMRÅDER

I 2023 har Udvalget for Uddannelse, Kultur, Forskning og Kirke særlig beskæftiget sig med uddannelse, nyhedsformidling og kultur.

Udvalget har fulgt opmærksomt på de fagområder der skal føres tilsyn med, særligt i at stille en række

spørgsmål til Naalakkersuisut. Udvalget har fulgt op på aktuelle problemstillinger på uddannelses- og kulturområdet, hvilket er sket gennem møder med foreninger, institutioner og organisationer, samt deltagelse til konferencer. Herunder har udvalget særligt haft fokus på erhvervsuddannelser, førskole-, idræts-, me-

FAGOMRÅDER

Uddannelse og førskoleområdet

Forskning

Kultur- og nyhedsformidling

Idræt

Kirken

die- og filmområdet. Indenfor idræts- og kulturområdet, har udvalget holdt møde med Grønlands idrætsforbund og Film.gl. Derudover havde udvalget særligt fokus på, etablering af en decentral socialpædagog-uddannelse, hvori udvalget holdte møde med foreningen NIISIP samt Ilisimatusarfik. På baggrund af politisk bevågenhed om manglende journalister hos KNR, sendte udvalget en række spørgsmål til Naalakkersuisoq, og

holdt et møde med KNR-ledelsen og bestyrelsen for at afdække, hvilke problemstillinger og udfordringer KNR står i. På dette møde blev det også drøftet af KNR, hvilke kriterier ville kunne løfte udviklingen af alsidige produktioner, for at KNR blev et demokratisk samlingspunkt med afsæt i identitet-, og kulturskabelse.

SAMRÅD

Dato	Deltager(e)	Formål
7.3.	Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke, Peter Olsen	KNR
2.11.	Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke, Aqqaluaq B. Egede	Udvalgsbehandling af decentral socialrådgiver-uddannelse
6.11.	Naalakkersuisoq for Børn, Unge, Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke, Aqqaluaq B. Egede	Behandlingen af forslaget om en undersøgelse af atletikfaciliteter

FORETRÆDER

Dato	Deltager(e)	Formål
30.10.	NIISIP	Anbefalinger og råd fra NIISIP (Nunatsinni Inunnik Isumaginninnermi Siunnersortitut Ilinniarsimasut Peqatigiiffiat) foreningen omkring den decentrale socialrådgiver-uddannelse
2.11	Film.gl	Filmvirksomhed i Grønland
3.11.	Ilisimatusarfik	Decentral socialrådgiver-uddannelsen
3.11.	GIF (Grønlands idrætsforening)	Idrætsfaciliteter og politik i idrætsområdet.

UDVALGSREJSER

Dato	Sted	Formål
8.-14.6.	Island Games, Guernsey	Idræt og sport

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
12.5.	IMAK, Nuuk	Drøftelse af uddannelsesområdet
28.3.	Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke	Drøftelse af etablering af landbrugsuddannelse, analyse om etablering af turisme uddannelsesinstitution og mangel på pædagoger og dagtilbudsarbejdere
25.4.	Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke	Drøftelse af sundhedskommissionens arbejdsgruppe vedr. mulige partnerskaber mellem sundhedsfaglige uddannelsesinstitutioner i Grønland og Danmark
5.12.	Direktør og Bestyrelse for KNR samt Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, Nuuk	Drøftelse af mangel på medarbejdere, ny KNR bygning, mangel på bolig og public service kontrakten.

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
9.2.	EU Arctic Forum and Indigenous Peoples' Dialogue, Nuuk	EU aktører, forskere indenfor Arktis, diplomater, politikere. Udvalget ønsker, at tilegne sig viden og inspiration til udvalgets kommende arbejde.
15.-16.3.	Kulturseminar 2023, Nuuk	Naalakkersuisoq for Kultur, Idræt og Kirke, Aktører indenfor det kulturelle område, kommuner og politikere. Der blev sat fokus på den immaterielle kulturarv.
29.-30.3	Konference om det grønlandske sprogs udvikling i fremtiden, Nuuk	Naalakkersuisoq for Kultur, Idræt og Kirke, organisationer, foreninger, arbejdspladser, medier, uddannelsessteder, skoler, kommuner, departementer. Udviklingen af det grønlandske sprog.

Anlægsudvalg

	2020	2021	2022	2023
Samråd	2	3	0	0
Foretræder	4	0	0	0
Udvalgsrejser	0	0	1	1
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	494	2.055	98.989	120.154
Orienteringsbesøg og -møder	3	3	2	2
Seminarer og konferencer	1	0	1	1
Interne udvalgsmøder	12	6	11	8
Betænkninger FM/EM	0/9	0/3	9	4/2

FOKUSOMRÅDER

Anlægsudvalget har i 2023 haft fokus på styrkelse af infrastruktur, grøn omstilling og forsyningssikkerhed af alle byer og bygder.

Udvalget deltog i Departement for Boliger og Infrastrukturs infrastrukturseminar i Sisimiut. Her fik udvalget gennem oplæg fra kommunerne og de relevante erhvervsaktører viden om de største udfordringer og muligheder, der er for udvikling af infrastruktur i Grøn-

land.

Anlægsudvalget tog efter infrastrukturseminaret på orienteringsrejse til Danmark, hvor udvalget indhente viden om igangværende arbejder omkring opbygning af en hybridfærge og erfaringer med brug af mursten og brugte fiskenet og garn i byggematerialer i Grønland.

FAGOMRÅDER

Trafikforhold

Forsyning

Energiforhold

Kommunikationsforhold

Boligforhold

Landsplanlægning, bygge- og anlægsforhold

UDVALGSREJSER

Dato	Sted	Formål
21.-24.2.	Assens, København	Besøg på skibsværft og orientering og byggematerialer

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
20.10.	Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur	Status på boligreform
7.11.	Air Greenland	Orientering om tiltag til forbedring af driftssikkerheden i Air Greenland

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
17.-18.2.	Infrastrukturseminar, Sisimiut	Alle kommuner og relevante erhvervsaktører. Drøftelse af udfordringer og muligheder for infrastrukturudvikling

Erhvervs- og Råstofudvalg

	2020	2021	2022	2023
Samråd	1	0	0	2
Foretræder	0	3	2	1
Udvalgsrejser	1	1	2	1
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	51.867	128.466	63.387,35	224.474
Orienteringsbesøg og -møder	5	2	3	6
Seminarer og konferencer	0	0	3	1
Interne udvalgmøder	8	15	13	25
Betænkninger FM/EM	3/7	13	4/5	3/2

FOKUSOMRÅDER

I 2023 har udvalget i høj grad beskæftiget sig med at behandle de forslag, der var henvist af Inatsisartut til udvalgets behandling. Særligt har udvalgsarbejdet været præget af, at afgive betænkning til Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

Indenfor sit fagområde har udvalget holdt sig løbende orienteret om udviklingen, samt ført tilsyn ved at fremsætte skriftlige spørgsmål til Naalakkersuisut samt afholde orienteringsmøder.

Udvalget har også orienteret sig lokalt om det grønlandske erhvervsliv rammevilkår. Udvalget foretog en udvalgsrejse til Uummannaq den 11.-14. september med henblik på at indhente viden om erhvervsgrundlaget. Endelig har udvalget deltaget i en konference i Nuuk om oprindelig folk i Arktis, hvor udvalget tilegnede sig viden og inspiration til udvalgets arbejde. I konferencen deltog EU aktører, forskere indenfor Arktis, diplomater samt politikere.

FAGOMRÅDER

Erhvervsdrivende virksomheder og erhvervsforhold generelt

Erhvervsstøtteforhold

Bank- og forsikringsforhold

Forbrugerforhold

Turisme

Arbejdsmarkedsforhold

Storskalaprojekter

Internationale handelsrelationer

Råstofanliggender

Udvinning af olie og gas

Besøg ina.gl/udvalg for en uddybende opstilling af udvalgets fagområder.

SAMRÅD

Dato	Deltager(e)	Formål
25.5.	Naalakkersuisoq for Råstoffer og Justitsområdet	Om forslag til Inatsisartutlov om mineralaktiviteter
11.12.	Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter samt Finans- og Skatteudvalget	Om Royal Arctic Lines fragtpriser

FORETRÆDER

Dato	Deltager(e)	Formål
11.5.	Brancheorganisation for Råstoffer under Grønlands Erhverv	Fremlæggelse af organisationens holdning til forslag til Inatsisartutlov om mineralaktiviteter.

UDVALGSREJSER

Dato	Sted	Formål
11.-14.9.	Uummanaq	Orienteringsrejse om erhvervsgrundlag

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
4.5.	Naalakkersuisoq for Råstoffer og Justitsområdet	Drøftelse af forslag til Inatsisartutlov om mineralaktiviteter
12.5.	Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalget og Great Greenland	Drøftelse af Great Greenland
15.5.	Naalakkersuisoq for Råstoffer og Justitsområdet	Drøftelse af forslag til Inatsisartutlov om mineralaktiviteter
26.5.	Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender, Erhverv og Handel	Drøftelse af Naalakkersuisuts igangværende initiativer på erhvervsområdet
18.9.	Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender	Orientering af mødet mellem Naalakkersuisoq og den danske Udlændinge- og Integrationsminister samt drøftelse af punkt 61
13.11.	Naalakkersuisoq for Erhverv, Handel, Råstoffer, Justitsområdet og Ligestilling	Drøftelse af råstofprojekter, turisme og det kommende forslag til Inatsisartutlov om lokale mineralaktiviteter samt voldgiftssagen for Kuannersuit-projektet

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
8.-9.2.	EU Arctic Forum and Indigenous Peoples' Dialogue, Nuuk	EU aktører, forskere indenfor Arktis, diplomater, politikere. Udvalget ønskede at tilegne sig viden og inspiration til udvalgets kommende arbejde.

Medlemmer af Erhvervs- og Råstofudvalget på besøg hos Uummannaq Børnehjem

Frednings- og Miljøudvalg

	2020	2021	2022	2023
Samråd	0	0	0	0
Foretræder	0	0	0	0
Udvalgsrejser	1	0	0	0
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	215.077	0	0	0
Orienteringsbesøg og -møder	2	0	1	4
Seminarer og konferencer	0	0	1	0
Interne udvalgmøder	5	6	8	12
Betænkninger FM/EM	0/2	0/3	5	1/2

FOKUSOMRÅDER

I 2023 har udvalget for Fredning og Miljø beskæftiget sig med PFAS i grønlandske madvarer og vand. Derudover har udvalget i forbindelse med beslutningsforslaget om Grønlands ønske om at tiltræde til Parisaftalen, stærkt beskæftiget sig med problemstillingerne af fordelene og konsekvenserne for samfundet til tiltræ-

delsen af Parisaftalen. Derfor har udvalget stillet en række spørgsmål samt holdt orienteringsmøder med Naalakkersuisoq for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø.

FAGOMRÅDER

Frednings- og Naturforhold

Naturfredning

Fredningsbestemmelser vedrørende de levende ressourcer

Naturbeskyttelse

Miljøforhold

Efterforskning og udnyttelse af olie og mineralske råstoffer

Klimaforhold

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
3.3.	Frednings- og Miljøudvalget, Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalget, Naalakkersuisoq for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø, Naalakkersuisoq for Fangst og Fiskeri, Nuuk	Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalget og Frednings- og Miljøudvalget blev orienteret om CITES og grønlandske hvidhvaler.
4.3.	Frednings- og Miljøudvalget, Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalget, Naalakkersuisoq for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø, Naalakkersuisoq for Fangst og Fiskeri, Nuuk	Opfølgende orienteringsmøde om CITES og grønlandske hvidhvaler.
16.10.	Frednings- og Miljøudvalget, Departement for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø, Nuuk	Drøftelse af Parisaftalen
20.10.	Frednings- og Miljøudvalget, Departement for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø, Nuuk	Opfølgende orienteringsmøde om Parisaftalen

Ad hoc udvalget vedr. Forfatningskommissionen

	2020	2021	2022	2023
Samråd	1	0	0	0
Foretræder	0	0	0	0
Udvalgsrejser	0	0	0	0
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	0	0	0	0
Orienteringsbesøg og -møder	0	0	1	0
Seminarer og konferencer	0	0	0	0
Interne udvalgmøder	2	0	1	0
Betænkninger FM/EM	0/0	-/0	0	0

FOKUSOMRÅDER

Udvalget vedrørende Forfatningskommissionen modtog i marts 2022 en høring fra Formanden for Naalakkersuisut vedrørende en ansøgning fra Forfatningskommissionen om at forlænge kommissionens tidsramme. Udvalget besluttede at godkende en eventuel forlængelse af kommissionens arbejde.

Udvalget modtog i april 2022 en skriftlig orientering

om Forfatningskommissionens situation i i forbindelse med at formanden for kommissionen meddelte, at han trak sig fra formandsposten. I april indkaldte Formand for Naalakkersuisut yderligere udvalget til et møde om kommissionens tilstand. Udvalget fulgte op efterfølgende op på mødet, gennem et brev til Formanden for Naalakkersuisut.

I december 2022 modtog udvalget en orientering vedrørende afsluttende arbejde for Forfatningskommissionen, hvor Formanden for Naalakkersuisut orienterede udvalget om, at kommissionen fortsatte arbejdet indtil den 1. april 2023. Det er således forventet, at kommissionen senest afslutter sit arbejde i 1. april 2023.

Forfatningskommissionen afleverede sin betænkning d. 28. april 2023 hvorefter Inatsisartut nedlagde ad hoc udvalget vedr. forfatningskommission ved FM23.

12

Aktiviteter i Vestnordisk og Nordisk Råd

Vestnordisk Råd medlemmer og de vestnordiske udenrigsministre til Vestnordisk Råds 39. årsmøde i Reykjavík. Fotograf Lárus Valgarðsson

Vestnordisk Råd

	2020	2021	2022	2023
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	53.731	244.547	498.006	415.479
Præsidiemøder	6	6	9	9
Delegationsmøder	3	2	3	3
Rådsmøder	1	0	2	1
Seminarer og konferencer	1	1	3	1
Rekommandationer	3	2	4	1

FOKUSOMRÅDER

Vestnordisk Råd afholdt temakonference i Tórshavn 7. februar. Emnet til temakonferencen var fødevarerforsyningsikkerhed og selvforsyning i Vestnorden. Den grønlandske Vestnordisk Råds delegation deltog digitalt grundet vejrforhold og aflysning af fly,

Årsmødet blev afholdt i Reykjavík dagene 29. - 30. august, hvor blandt andet fire rekommandationer blev vedtaget.

Til årsmødet overtog Jenis av Rana formandsposten for Vestnordisk Råd efter Steinunn Þóra Árnadóttir.

I efteråret overtog Doris J. Jensen delegationsformandsposten fra Kim Kielsen.

Delegationsformanden deltog sammen med præsidiet til møder i Bruxelles ved månedskiftet november december, herunder med DEEA-komitéen.

OM VESTNORDISK RÅD

Vestnordisk Råd er et parlamentarisk samarbejdsorgan mellem Færøerne, Grønland og Island. Samarbejdet er formaliseret ved vedtagelsen af et charter, hvor reglerne for samarbejdet er fastsat.

Struktur

Rådet har 18 medlemmer. Seks fra hvert land som bliver udpeget af landenes parlamenter i henhold til de en-

kelte partiers styrkeforhold i de enkelte parlamenter. Hver landsdelegation udpeger en delegationsformand som herefter indtræder i Vestnordisk Råds Præsidium. Præsidiet har således tre medlemmer. Formandskabet i præsidiet går på omgang mellem de tre lande, således at alle landene over en treårig periode har en etårig formandsperiode. I Grønland er der tradition for, at Formanden for Inatsisartut udpeges som delegationsformand.

DER VAR VESTNORDISK RÅDS TEMAKONFERENCE I FEBRUAR I TÓRSHAVN.

Vestnordisk Råds temakonference i Tórshavn blev afholdt den 7. februar. Grundet dårlige flyforhold, lod det sig ikke gøre for den grønlandske delegation at deltage fysisk. Derfor blev der deltaget digitalt til temakonferencen. Emnerne til temakonferencen var omkring fødevareforsyningssikkerhed og selvforsyning i Vestnorden. Til disse var der oplæg og debatpaneler om emner, som vedrører selvforsyning og fødevareforsyningssikkerhed. Af dem kan nævnes fødevareforsyningssikkerhed og selvforsyning i Island – og introduktion af Global Food Security Index, klimaindsats og grøn omstilling i Vestnorden, refleksioner om selvforsyning og adgang til mad fra Færøerne samt hvad det vil sige at forsyne sig selv. Hertil fremlagde ministre fra de vestnordiske regeringer sit syn på fødevareforsyningssikkerhed og selvforsyning.

VESTNORDISK RÅDS ÅRSMØDE BLEV AFHOLDT 29. - 30. AUGUST I REYKJAVÍK.

Til årsmødet blev fire rekommandationer vedtaget, som vil blive behandlet til Inatsisartuts forårssamling 2024.

Emnerne for de vedtagne rekommandationer omhandler havet som spisekammer, Vestnordisk madpyramide, at undgå madspild samt efterskoler.

Vestnordisk Råds målsætninger

- At samarbejde om vestnordiske interesser
- Sammen at bevogte Nordatlantens ressourcer og kultur, og hjælpe til med at udvikle vestnordiske interesser gennem regering og Naalakkersuisut
- At følge op på regeringernes og Naalakkersuisuts vestnordiske samarbejde
- At arbejde sammen med Nordisk Råd, og at fungere som mellemed omkring vestnordiske interesser i nordisk samarbejde
- At virke som parlamentarisk mellemed mellem vestnordiske samarbejdsorganer og andre mellemfolkelige og internationale samarbejdsgrupper, herunder det arktiske parlamentariske samarbejde

PRÆSIDIEMØDER

Dato	Sted	Formål
19.1.	Virtuelt	Forberedelse af temakonferencen
8.2.	Virtuelt	Sammenfatning af temakonferencen, forberedelse af årsmødet
23.3.	Virtuelt	Forberedelse af årsmødet og det åbne møde
24.4.	Virtuelt	Forberedelse af årsmødet og det åbne møde
15.6.	Reykjavík	Forberedelse af årsmødet, rekommandationer og forretningsordenen
14.8.	Virtuelt	Årsmøde, rekommandationer og forretningsordenen
28.8.	Reykjavík	Grænsehindringer, årsmødet og diverse
30.11.	Bruxelles	Temakonferencen, Vestnordisk Råds børne- og ungdomslitteraturpris
11.12.	Virtuelt	Vestnordisk Råds børne- og ungdomslitteraturpris, forretningsordenen og diverse

DELEGATIONSMØDER

Dato	Sted	Formål
20.1.	Nuuk	Forberedelse til temakonferencen
21.4.	Nuuk	Rekommandationer og forberedelse til årsmødet
24.8.	Nuuk	Forberedelse til årsmødet, rekommandationer samt temakonferencen

RÅDSMØDER

Dato	Sted	Formål
29.-30.8.	Reykjavík	Vestnordisk Råds årsmøde

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Sted	Formål
7.2.	Temakonference, Tórshavn	Den grønlandske delegation deltog digitalt. Fødevarerforsyningsikkerhed og selvforsyning i Vestnorden

REKOMMANDATIONER

Nummer	Titel
1/2023	Vestnordisk Råd henstiller til regeringerne i Island, Grønland og Færøerne at de vestnordiske regeringsledere drøfter en fælles tilgang til en holistisk plan for hvordan de vestnordiske lande i samarbejde kan værne om Havet som vores spisekammer -at de vestnordiske regeringsledere arbejder målrettet for at forebygge at ressourcer går til spilde, at sikre fødevarerforsyningsikkerhed, at agere mod forurening, at Arktis forbliver et lavspændingsområde, og at beskytte den biologiske mangfoldighed og Havets økosystemer -at de vestnordiske regeringsledere er initiativtagere, sætter mål om at Nordatlanten er verdens mest bæredygtige havområde og er forgængere herom, ikke kun regionalt men også i Arktis og internationalt.
2/2023	Vestnordisk Råd henstiller til Færøernes Landsstyre, Naalakkarsuisut i Grønland og Islands regering at undersøge mulighederne for en etablering af lokale og en fælles vestnordisk madpyramide, herunder ved eventuel implementering af anbefalinger i rapporten Nordic Nutrition Recommendations 2023.
3/2023	Vestnordisk Råd henstiller til regeringerne i Færøerne, Grønland og Island at de vestnordiske miljøministre afholder møde i 2024 at de vestnordiske miljøministre udveksler erfaringer i forhold til landenes strategiske tilgang til reduceret madspild at de vestnordiske miljøministre drøfter sammenhørende tiltag for at mindske madspild og dermed bidrage til øget fødevarerforsyningsikkerhed i Vestnorden
4/2023	Vestnordisk Råd Vestnordisk Råd henstiller til Færøernes Landsstyre, Naalakkarsuisut i Grønland og Islands regering at undersøge mulighederne for et øget samarbejde mellem efterskoler i Vestnorden, herunder at undersøge mulighederne for at give eleverne mulighed for at søge økonomiske midler til efterskoleophold

Præsídiet til Vestnordisk Ráds 39. ársráði í Reykjavík. Á myndinni sjást, frá vinstri: Steinn Þóra Árnadóttir, Jenis av Rana og Doris J. Jensen. Myndafrá Lára Valgarðsson

Vestnordisk Råds præsidié juni i Reykjavík. På billedet fra venstre ses delegationsformændene: Grønlands delegationsformand Kim Kielsen, Islands delegationsformand Steinunn Þóra Árnadóttir og Færøernes delegationsformand Henrik Old.

Nordisk Råd

	2020	2021	2022	2023
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	-3.605*	91.420	163.040	231.995
Udvalgmøder i Nordisk Råd	6	6	5	1
Seminarer og konferencer	0	6	3	2
Delegationsmøder	2	3	1	1

Udvalgmøder i Nordisk Råd er møder, i hvilke Grønlands to delegerede deltager. I 2023 var de grønlandske medlemmer af Nordisk Råd medlemmer af Udvalget for et Holdbart Norden.

Delegationsmøder er møder i den grønlandske delegation af Nordisk Råd. Møderne holdes efter behov og kan finde sted lokalt i Bureau for Inatsisartut eller i forbindelse med et nordisk møde i et andet selvstyrende område eller et andet nordisk land.

*Pga. COVID-19 i 2020 har rådet fået refunderet en rejseudgift som en indtægt i 2020 regnskabsåret.

FOKUSOMRÅDER

Nordisk Råds primære fokusområder er at gøre Norden til en attraktiv region for befolkningen, hvor det er godt at bo, leve og arbejde. Dette mål driver parlamentarikerne til at arbejde sammen og komme med forslag og ideer, der kan styrke samarbejdet og udviklingen i Norden.

Prioriteringerne for det norske præsidentskab i 2023 er et trygt, grønt og ungt Norden.

Dertil arbejder medlemmerne i Nordisk Råd samtidig i Udvalget for et Holdbart Norden, hvor fokusområdet er miljø- og naturbeskyttelse samt udnyttelse af naturres-

OM NORDISK RÅD

Nordisk Råd blev oprettet i 1952 som et samarbejdsorgan mellem parlamenterne og regeringerne i Danmark, Sverige, Norge, Island. Finland indtrådte i 1955 i Nordisk Råd. De selvstyrende lande Grønland, Færøerne og Åland indgår i henholdsvis Danmarks Riges og Finlands delegationer, men optræder i øvrigt i eget navn og med egne valgte medlemmer.

Struktur

Nordisk Råd omfatter en plenarforsamling, et præsidium og udvalg. Der er i alt 87 medlemmer af Nordisk Råd. Plenarforsamlingen består af en delegation fra hvert af de fem medlemslande. Danmarks Riges Delegation består af 20 parlamentarikere, heraf 16 folketingsmedlemmer samt to medlemmer af det færøske Lagting og

sourcer. En stor del af udvalgets arbejde, omhandler sager vedrørende klimaforandringer og dets konsekvenser i Arktis såvel som globalt.

Mariane Paviasen er grønlandsk delegationsformand, mens Doris J. Jensen er næstformand i udvalget.

Der er nedsat en arbejdsgruppe som skal opdatere aftalen om Helsingforsaftalen, hvor Mariane Paviasen er udpeget til at være med i arbejdsgruppen.

to medlemmer af Inatsisartut. Der afholdes en årlig session i Nordisk Råd om efteråret.

Grønlandsk deltagelse

Inatsisartut udpeger årligt to af dets medlemmer samt to suppleanter til at varetage Grønlands repræsentation

i Nordisk Råd. Grønland deltager derved i Nordisk Råds plenarforsamlinger (sessioner) med fuld stemmeret og i det løbende udvalgsarbejde samt det partipolitiske samarbejde.

NORDISK RÅDS SESSION

Nordisk Råds 75. session fandt sted 30. oktober - 2. november 2023 i Oslo. Temaet for sessionens topmøde mellem Nordisk Råds medlemmer og de nordiske statsministre var: "Et trygt, grønt og ungt Norden". Der blev drøftet om unges deltagelse i demokratiet.

Prisuddelingen fra Nordisk Råd, der sætter fokus på nordisk kunst og kultur, blev afholdt i operaen i Oslo.

Der var fem grønlandske projekter som var nomineret i hver deres kategori.

De nominerede fra Grønland var:

- Nordisk Råds miljøpris 2023: Genbrugsbutikken Piku-mini
- Nordisk Råds børne- og ungdomslitteraturpris 2023: Pipa Sulullu Qaangiipput, oversat til dansk "Pipa og Suluk går over strengen," af Naja Rosing-Asvid

- Nordisk Råds litteraturpris 2023: "Qivittuissuit akornanniinnikuuvunga", oversat til dansk "Jeg har levet blandt ægte fjeldgængere," af Katrine Rasmussen Kielsen
- Nordisk Råds filmpris 2023: Alanngut Killinganni (The Edge of the Shadows) - Grønland
- Nordisk Råds musikpris 2023: Bandet SIGU, der spiller alt fra rock til pop og jazz

GRØNLANDS DELEGATION I NORDISK RÅD

Doris J. Jensen 01.01. - 28.09. Delegationsformand
28.09 -31.12. medlem af Nordisk Råd

Mariane Paviassen 01.01. - 28.09. Medlem af Nordisk Råd
28.09 - 31.12. Delegationsformand

UDVALGSMØDER I NORDISK RÅD

Dato	Sted	Formål
14.-15.3.	Reykjavík	Temasession
5.9.	København	Udvalget for et Holdbart Norden
30.10-2.11.	Oslo	Nordisk Råds 75. Session

DELEGATIONSMØDER I NORDISK RÅD

Dato	Sted	Formål
22.8.	Oslo	Arbejdsgruppemøde til opdatering af Helsingfors-aftalen
20.9.	Digitalt møde	Arbejdsgruppemøde til opdatering af Helsingfors-aftalen
16.11.	Digitalt møde	Arbejdsgruppemøde til opdatering af Helsingfors-aftalen
12.12.	Digitalt møde	Arbejdsgruppemøde til opdatering af Helsingfors-aftalen

Første møde i Oslo for arbejdsgruppen til revidering af Helsingforsaftalen. Fra venstre: Lars Püss, Rasmus Emborg, Mikael Lindholm, Marine Paviasen, Hanna Katrín Friðriksson, Jorodd Asphjell, Juho Eerola og Johan Dahl.

Møde med den danske minister for Nordisk Samarbejde. Fra venstre: Louise Schack Elholm, Doris Jakobsen Jensen og Mariane Paviasen.

Nordisk Råds 75. session i Oslo. På billedet ses, fra venstre: Mariane Paviassen og Doris Jakobsen Jensen.

Nordisk Råds session i Stortinget i Oslo og på talerstolen til højre ses Doris J. Jensen.

13

Administration

Bureauet for Inatsisartut, administrations kontorer.

BUREAU FOR INATSIARTUT

Bureauets administration servicerer Inatsisartut og dets medlemmer, og er uafhængig af de politiske partier.

Bureauets opgaver er mangeartede og består af blandt andet af:

- administration af vederlag og eftervederlag til medlemmerne
- planlægning og gennemførelse af samlingerne
- bestilling af rejser og indkvartering i forbindelse med samlingerne
- varetagelse af tolkefunktionen under møderne i salen og i udvalg
- understøttelse af lovgivningsprocessen i parlamentet
- teknisk bistand til medlemmerne i relation til bl.a. udarbejdelse af medlemsforslag
- sekretariatsbetjening af udvalg

Pr. 1. august 2021 blev bureauets administration ændret med ændringer og tilføjelser af flere stillingsbetegnelser:

BUREAU FOR INATSIARTUT

VISION FOR BUREAUET

- Yde bistand og service på et højt kvalitetsniveau
- Kommunikere hurtigt og præcist med omverdenen
- Være en af de mest spændende og udviklende offentlige arbejdspladser
- Sikre det bedst mulige beslutningsgrundlag

DIREKTØREN

Direktøren varetager koordination og gennemførelse af Formandskabets initiativer og aktiviteter på det politiske niveau og i relation til parlamentariske repræsentationer. I forbindelse med samlingerne forbereder direktøren dagsordenen for hele samlingen og de enkelte mødedage, ligesom denne fungerer som sekretær under samlingerne for mødelederen i salen. Endvidere omfatter Direktørens bistand til Formandskabets opgaver følgende:

- relation til Naalakkersuisut
- forholdet til Rigsfællesskabet
- værtsskab ved parlamentariske repræsentationers invitationer
- koordination i forhold til partisekretariater vedrørende Formandskabets initiativer
- varetagelse af forhandlinger med faglige organisationer

Direktøren har det overordnede ledelsesansvar for Bureauet for Inatsisartut.

FORMANDSKABSSEKRETARIAT

Direktøren bliver ved betjeningen af Formandskabet understøttet af dels formandskabssekretariatet som ledes af vicedirektøren samt Retschefen. Formandskabssekretariatet og Retschefen er ansvarligt overfor og refererer til direktøren og bidrager dermed fagligt til direktørens betjening af Formandskabet.

PERSONALE

Ved udgangen af 2023 havde bureauet 31 fastansatte medarbejdere. De fordelte sig på følgende funktioner i henhold til den nye organisationsplan:

Personale	Antal
Direktør	1
Vicedirektør	1
Formandskabets sekretariat	4
Retschef	1
Kontorchef for udvalgssekretærene	1
Udvalgssekretær og lovteknisk afdeling	9
Cheftolk	1
Tolkeafdeling	6
Økonomiafdeling	3
Afdelingschef for HR- og administration	1
Serviceafdelingen	3
I alt	31

Der er derudover ansat medarbejdere på timebasis under samlingerne.

RUNDVISNINGER

Land	Antal
Grønland	231
Danmark	283
Finland, Færøerne, Island, Norge, Sverige, Åland	3
Tyskland	33
Øvrige lande Europa	29
USA, Canada	26
Øvrige lande resten af verden	9
Ikke oplyst	18
I alt	632

14

Økonomi

Nyt tolkesystem i Erling Høegh mødelokalet.

Specificeret forbrug udvalg

Rejseudgifter i kr.
Inklusiv administrationsudgifter

Udvalg	2020	2021	2022	2023
Formanden for Inatsisartut	194.560	365.338	610.174	355.835
Formandskabet for Inatsisartut	452.983	56.508	396.477	242.852
Ad hoc udvalget vedr. Forfatningskommissionen	0	0	0	-
Anlægsudvalg	494	2.055	98.989	120.154
Erhvervs- og Råstofudvalg	51.867	128.466	63.387	224.474
Familie- og Sundhedsudvalg	236.849	102.562	177.378	88.538
Finans- og Skatteudvalg	468.178	292.555	284.332	574.311
Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalg	8.472	178.430	99.594	34.106
Frednings- og Miljøudvalg	215.077	-	0	-
Lovudvalg	19.868	-	171.856	38.514
Revisionsudvalg	33.931	3.264	66.248	16.440
Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg	10.280	53.090	38.734	785.178
Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke	224.632	66.162	17.679	71.148
Nordisk Råd*	-3.605	91.420	163.040	231.995
Vestnordisk Råd	53.731	244.547	498.006	415.479
I alt	1.967.317	1.584.397	2.685.894	3.199.024

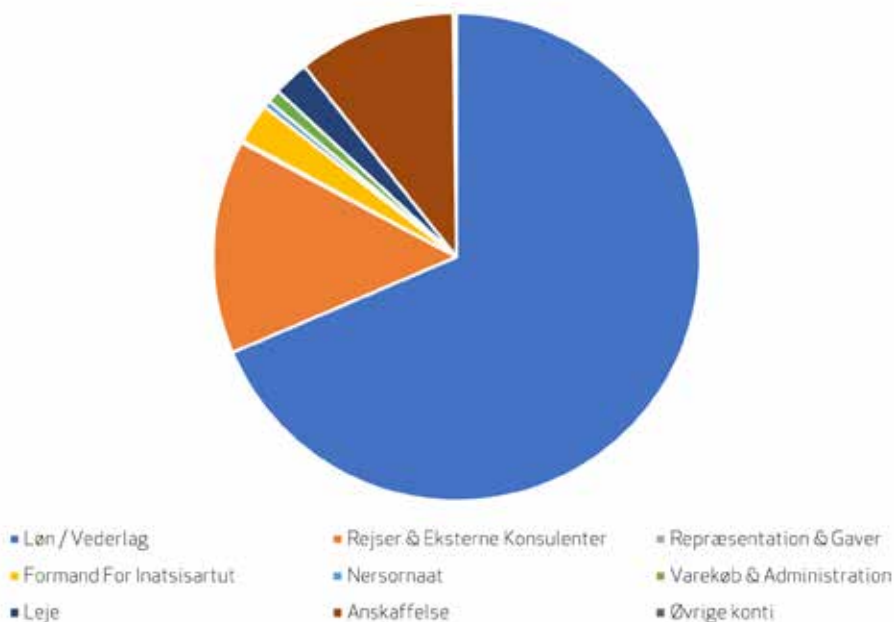
* note: pga COVID19 i 2020 har rådet fået refunderet en rejseudgift som en indtægt i 2020 regnskabsåret

FORBRUG INATSISARTUT 2023

Budgetpost	%	Kr.
Løn / Vederlag	68,90%	24.092.695 kr.
Rejser & Eksterne Konsulenter	14,24%	4.978.614 kr.
Repræsentation & Gaver	0,14%	50.040 kr.
Formand for Inatsisartut (driftsudgifter)	2,67%	935.243 kr.
Nersornaat	0,44%	153.562 kr.
Varekøb & Administration	0,89%	312.485 kr.
Leje	2,37%	827.809 kr.
Anskaffelser	10,57%	3.696.334 kr.
Øvrige Konti	-0,23%	-79.184 kr.
Forbrug Inatsisartut 2023		34.967.598 kr.

Forbrug Inatsisartut 2023:

Forbrug Inatsisartut

Budgetpost	Note	I alt 2020 (kr.)	I alt 2021 (kr.)	I alt 2022 (kr.)	I alt 2023 (kr.)
Lønninger, vederlag m.v., i alt		23.067.017	25.977.789	23.840.232	24.092.695
- heraf:					
Vederlag til medlemmer af Inatsisartut	1	19.629.452	20.089.202	16.809.881	16.617.949
Vederlag til suppleanter m.m.	2	2.134.579	4.516.023	5.809.701	6.352.322
Løn timelønnede	3	0	28.367	212.795	139.608
Øvrige poster	4	1.302.986	1.344.197	1.007.855	982.817
Tjenesteydelser, i alt		4.997.700	2.971.746	3.848.470	4.978.614
- heraf:					
Rejser for medlemmer af Inatsisartut	5	1.936.474	1.719.976	2.563.519	2.897.122
Opholdsudgifter til medlemmer af Inatsisartut	6	608.148	280.304	609.089	1.186.048
Kursusudgifter	7	39.649	118.215	88.985	222.407
Ekstern konsulentbistand	8	2.321.043	276.147	206.871	338.195
Diverse rejseudgifter	9	0	-	0	-
Øvrige poster	10	92.386	577.105	380.006	334.842
Repræsentation og gaver, i alt		66.382	1.440	3.500	50.040
- heraf:					
Repræsentation af Inatsisartut	11	21.281	-	0	44.015
Gaveudgifter af Inatsisartut	12	45.101	1.440	3.500	6.025
Formand for Inatsisartut, i alt		396.778	370.600	620.478	935.243
- heraf:					
Rejser indenrigs, Danmark og udland	13	1.120	18.417	117.182	239.716
Opholdsudgifter	14	0	15.340	57.603	116.119
Repræsentation af Formanden for Inatsisartut	15	600	8.315	0	6.000
Gaveuddeling af Formanden for Inatsisartut	16	225.058	48.106	23.508	43.275
Forplejning	17	32.518	4.924	10.515	9.664
Øvrige driftsudgifter	18	137.482	275.499	411.670	520.470
Nersornaat, i alt		8.200	19.860	21.865	153.562
- heraf:					
Rejser indenrigs, Danmark og udland	19	0	-	0	59.271
Opholdsudgifter	20	3.900	-	0	4.300
Repræsentation og gaver	21	4.300	19.860	21.865	89.990

Budgetpost	Note	I alt 2020 (kr.)	I alt 2021 (kr.)	I alt 2022 (kr.)	I alt 2023 (kr.)
Varekøb og administrationsudgifter, i alt		504.745	406.271	602.206	312.485
- heraf:					
Andre indkøb	22	233.611	159.903	416.185	177.079
Øvrige administrationsudgifter	23	267.051	245.902	185.939	133.773
Kommunikationsudgifter	24	4.083	466	82	1.633
Serviceaftaler	25	0	-	0	-
Reparation og vedligeholdelse	26	0	-	0	-
Leje, i alt		189.578	244.985	194.763	827.809
- heraf:					
Tjenesteboliger	27	189.578	244.985	184.211	820.473
Reparation og vedligeholdelse	28	0	-	5.236	-
Øvrige poster	29	0	-	5.317	7.335
Anskaffelser, i alt		262.576	110.461	523.636	3.696.334
- heraf:					
IT-udgifter	30	115.590	65.588	471.753	2.381.851
Inventar	31	146.986	44.873	51.883	1.314.483
Øvrige konti		-203.814	-202.483	-31.194	-79.184
- heraf:					
Driftsindtægter	32	-203.814	-202.483	-31.194	-79.184
Forbrug Inatsisartut i alt jf. Finanslovens hovedkonto 01.10.10.		29.289.162	29.900.670	29.623.956	34.967.598

Se noteforklaringer på næste side.

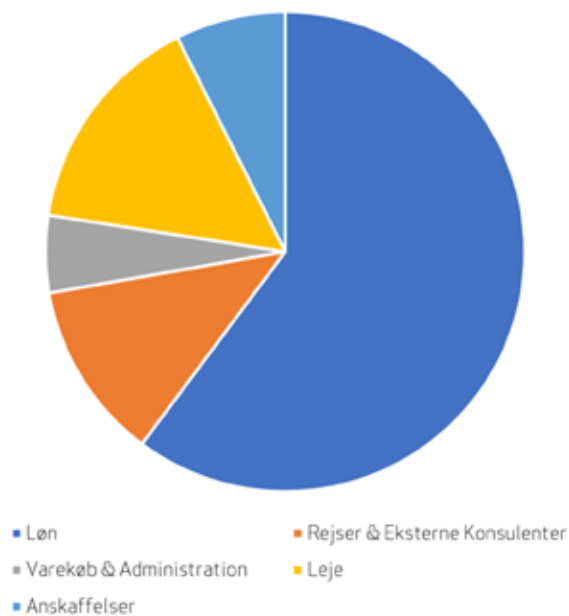
NOTER

1. Vederlag til medlemmer af Inatsisartut (Forudlønnede) efter gældende lov.
2. Vederlag til suppleanter m.m. efter gældende lov (bagudlønnede).
3. Løn til timelønnede efter gældende overenskomster samt honorar til freelance medarbejder.
4. Diverse bidrag, feriepenge, særskilt vederlag og pensionsbidrag.
5. Transportudgifter til medlemmer af Inatsisartut.
6. Opholdsudgifter til medlemmer af Inatsisartut, under tjenesterejse og Inatsisartut Samling.
7. Kurser og anden videreuddannelse til medlemmer af Inatsisartut.
8. Tjenesteydelser samt anden konsulentbistand.
9. Kost, øvrige tjenesteydelser og udgifter til medlemmer af Inatsisartut.
10. Bohaveflytning inkl. Ind - og udpakning, transport af bohaver, forsikring under transport samt opmønstning og forsikring af bohaver.
11. Repræsentationsudgifter fra medlemmer af Inatsisartut og Inatsisartut Udvalg.
12. Gaver fra medlemmer af Inatsisartut og Inatsisartut Udvalg.
13. Transportudgifter til formanden for Inatsisartut.
14. Opholdsudgifter til formanden for Inatsisartut, under tjenesterejse.
15. Repræsentationsudgifter fra formanden for Inatsisartut.
16. Gaver fra formanden for Inatsisartut.
17. Forplejningen samt mødeudgifter til formanden for Inatsisartut.
18. Driftsudgifter til formanden for Inatsisartut herunder: kommunikation og Internet, Rengøring, reparation og vedligeholdelse, udgifter til tjeneste bil.
19. Transportudgifter til uddeling af Nersornaat.
20. Opholdsudgifter ved uddeling af Nersornaat.
21. Repræsentation og gaver i forbindelse med uddeling af Nersornaat.
22. Drikkevarer, forplejning samt mødeudgifter for medlemmer af Inatsisartut.
23. Kontorartikler, tryksager, kopipapir, samt anskaffelser under kr. 3.000 samt reklameartikler.
24. Telefonudgifter og Internetudgifter.
25. Serviceaftaler på kopimaskiner.
26. Reparation og vedligeholdelse af inventar.
27. Tjenesteboliger og driftsudgifter til boliger for medlemmer af Inatsisartut.
28. Reparationsudgifter samt ind og udvendig vedligeholdelse af bygninger og faciliteter.
29. Udgifter til drift og leje af bil, snescooter og andre transportmidler.
30. IT-udgifter, Software, Hardware samt IT - serviceaftaler.
31. Inventar og materiel til en stykpris over Kr. 3.000.
32. Diverse Indtægter samt f.eks. lejeindtægter.

FORBRUG BUREAU FOR INATSISARTUT 2023

Budgetpost	%	Kr.
Løn	74,88%	20.542.796 kr.
Rejser & Eksterne Konsulenter	14,98%	4.108.616 kr.
Varekøb & Administration	6,48%	1.776.555 kr.
Leje	18,82%	5.162.669 kr.
Anskaffelser	9,24%	2.534.836 kr.
Øvrige Konti	-24,39%	-6.691.485 kr.
Forbrug Bureau for Inatsisartut 2023		27.433.989 kr.

Forbrug Bureau for Inatsisartut 2023

Forbrug Bureau for Inatsisartut

Budgetpost	Note	I alt 2020 (kr.)	I alt 2021 (kr.)	I alt 2022 (kr.)	I alt 2023 (kr.)
Lønninger, vederlag mv., i alt		20.737.108	20.290.767	20.850.034	20.542.796
- heraf:					
Løn tjenestemænd	1	1.089.117	1.099.886	1.109.965	1.112.600
Løn månedslønnede	2	16.655.042	16.325.150	16.394.213	16.171.975
Øvrige poster	3	2.890.811	2.318.094	2.449.128	2.481.922
Løn timelønnede	4	102.138	547.636	896.729	776.300
Tjenesteydelser, i alt		3.743.610	2.105.729	2.991.184	4.108.616
- heraf:					
Rejser for ansatte og konsulenter	5	428.010	295.554	539.890	955.712
Repræsentation og gaver	6	3.869	-	34.966	19.498
Kursusudgifter	7	66.473	43.398	125.543	67.985
Ekstern konsulentbistand	8	2.757.212	1.442.760	1.508.150	2.155.174
Diverse rejseudgifter	9	282.647	130.183	386.660	512.761
Øvrige poster	10	205.399	193.834	395.976	397.487
Varekøb og administrationsudgifter, i alt		1.468.028	1.509.928	1.677.803	1.776.555
- heraf:					
Andre indkøb	11	325.778	196.770	368.679	254.062
Øvrige administrationsudgifter	12	868.226	557.380	568.907	694.450
Kommunikationsudgifter	13	21.171	40.144	26.462	33.378
Serviceaftaler	14	69.091	475.782	625.748	696.409
Reparation og vedligeholdelse	15	182.762	239.850	88.007	98.257
Leje, i alt		344.125	774.917	2.267.401	5.162.669
- heraf:					
Tjenesteboliger	16	254.686	745.765	988.732	772.575
Reparation og vedligeholdelse	17	79.564	-	1.247.208	4.367.966
Øvrige poster	18	9.875	29.151	31.462	22.128
Anskaffelser, i alt		1.408.006	959.222	890.200	2.534.836
- heraf:					
IT-udgifter	19	602.125	695.660	664.267	1.420.108
Inventar	20	805.882	263.562	225.934	1.114.729
Øvrige konti		-256.512	122.638	-709.204	-6.691.485
- heraf:					
Driftsindtægter	21	-256.512	122.638	-709.204	-6.691.485
Forbrug Bureau for Inatsisartut i alt jf. Finanslovens hovedkonto 01.01.01.		27.444.365	25.763.200	27.967.418	27.433.989

NOTER

1. Løn til tjenestemænd (forudlønnede) efter gældende overenskomster.
2. Løn til månedslønnede (bagudlønnede) efter gældende overenskomster samt løn til praktikanter.
3. Diverse bidrag, ATP - bidrag, feriepenge, merarbejde, særskilt vederlag, pensionsbidrag og jubilæumsgratialer. Dele af disse udgifter blev i tidligere år afholdt under de ovenstående poster, jfr. note 1 og 2.
4. Løn til timelønnede efter gældende overenskomster samt honorar til freelance medarbejdere.
5. Transportudgifter til egne ansatte og konsulenter, uanset transport middel.
6. Udgifter til repræsentation samt gaver.
7. Kurser og anden videreuddannelse til personale.
8. Tjenesteydelser samt anden konsulentbistand.
  - a. Der er blevet sat ekstra midler til IT konsulenter til at opgraderer IT - Udstyr.
9. Dagpenge, ophold, kost, øvrige tjenesteydelser og udgifter til personale.
10. Bohaveflytning, inkl. Ind - udpakning, transport af bohove, forsikring under transport samt opmagasinering og forsikring af bohove.
11. Drikkevarer, forplejning, mødeudgifter, restaurantbesøg, forplejning til personale udflugter samt bispisning.
12. Kontorartikler, tryksager, kopipapir, små anskaffelser under kr. 3.000 samt reklameartikler.
13. Telefonudgifter og telefaxforbrug.
14. Serviceaftaler på f.eks. kopimaskiner.
15. Reparation af inventar.
16. Tjenesteboliger for ansatte i bureauet.
17. Reparationsudgifter samt ind - udvendig vedligeholdelse.
18. Udgifter til leje af transportmidler, Rengøring og Snerydning
19. IT-udgifter, Software, Hardware samt IT - serviceaftaler.
20. Inventar og materiel til en stykpris over kr.3.000
21. Diverse indtægter som f.eks. lejeindtægter.

